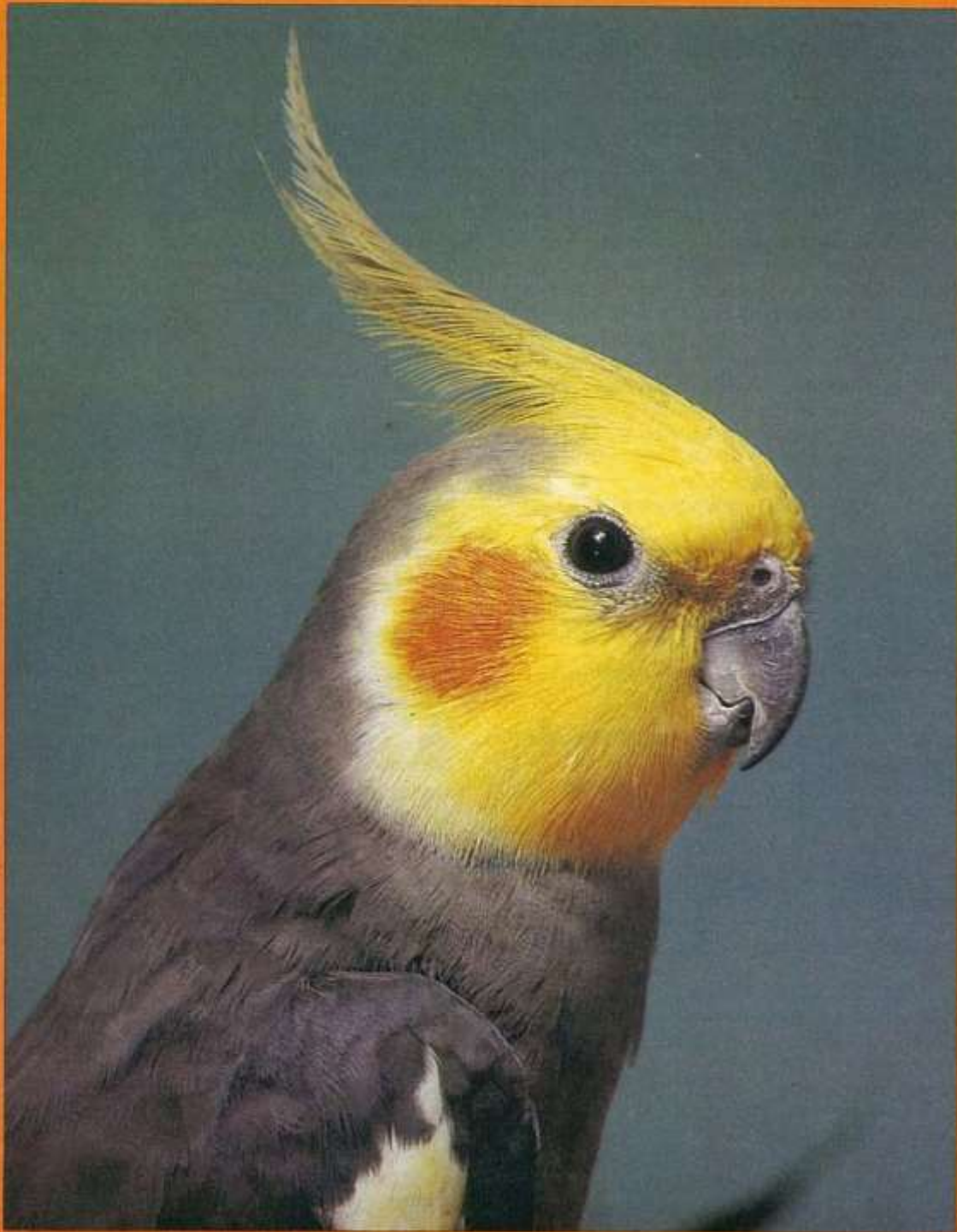

ONZE VOGELS

41e jaargang no. 10, oktober 1980

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

copy

Vogel

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), B.J. Bos, A. Dommerholt, J.J. Krol, E.J. Lensink, Joh.M. van Pelt en A.F. Smit.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39, 7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.

Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71, 3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, 4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.

2e Voorzitter: (wnd.) G.C. Goedschalk, Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag.

Commissaris: D.J. van der Molen, Gentiaan 5, 7721 HA Dalftsen, telefoon (05293) 12 57.

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: R.P. Smith, Zuiderveen 36a, 9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.

District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8, 8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126, 7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, 7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.

District Gelderland: D.J. Prinsen, Berkenlaan 132, 7064 HT Silvolde, telefoon (08350) 53 14.

District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13, 3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.

District Noord-Holland: G.F. Huner, Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard, telefoon (02207) 1 13 98.

District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk, Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walde, Churchillweg 4, 4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.

District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg, Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide, telefoon (01646) 31 17.

District Oost Noord-Brabant: J.C. Vos, Braillestraat 2, 5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29, 5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom, gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07. Geopend: 08.00 tot 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:

Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden, telefoon (05100) 6 60 37.

Tropen, parkieten etc.:

G. v.d. Meijden, Kempenlandstr. 27, 5283 CX Boxtel, telefoon (04116) 7 45 29.

Zangkanaries:

Mevr. C. v.d. Toorn, Zeilstraat 58, 2586 BE Den Haag, telefoon (070) 55 98 14.

ONZI

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 400,—, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 37,50, bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wilt ontvangen, wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend.

Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wend men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

G.J. Althuis, Zevenhuizen 5, 9064 DE Oudkerk, telefoon (05103) 27 18
Contributie f 20,— per jaar, entree f 5,—

Gras- en Grote parkieten

J.M. Lupsan, Mosterdhof 168, 6931 AS Westervoort, telefoon (08303) 87 80
Entree f 5,—.

Insecten- en vruchtenetende vogels

E.M. Wessels, Meijenhage 87, 3085 CG Rotterdam, telefoon (010) 81 09 73
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Japanse meeuwen

A. Kok, Pals 29, 6931 DJ Westervoort, telefoon (08303) 23 58
Contributie f 15,— per jaar, entree f 5,—.

Vorm- en Postuurkanaries

J.H. Wiersma, Brinkstraat 53, 3881 BP Putten, telefoon (03418) 18 80
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Zebravinken

J.G.J. van Valkenburg, Auriollaan 88, 3527 EX Utrecht, telefoon (030) 93 12 18
Contributie f 20,— per jaar, entree f 5,—.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 27,50 per kalenderjaar. Overmaking, bij vooruitbetaling, op giro 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonneren OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot er met december.

Vogels

ISSN 0030-3224

ND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 50.000)

REDACTIE

J.E. van Berkel
Jhr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent een enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere bepalingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuivere particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod”.

Vragen over?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van faasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

PARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 322 LK Leiden.

LEURKANARIES aan: W.C. Oonk, Bergweg 37, 242 EP Lochem.

FORM- EN POSTUURKANARIES aan: A.P. Kools, Tolenvweg 9, 4505 PM Zuidzande.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN

BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN aan: D.A. Duivis, t. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

EBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN HUN

BASTAARDEN aan: P.J.F. Klören, Meldoorweg 10, 768 CN Soest.

EUROPESE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan: f. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

BUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wessels, Feijenhage 87, 3085 CG Rotterdam.

PARSPARKIETEN EN AGAPORNIDEN aan:

J.W.J. van der Linden, Averbodestraat 72, 921 ES Blerick.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourport, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 24 november 1980

IN DIT NUMMER

	pag.
De valkparkiet	420
Geslaagde kweek met...	430
Pietpraat over lizard	432
Geslaagde kweek met kruisbekken	434
Kweken met prachtvinken	436
Bondskampioenschappen	438
N.B.v.V. Boekenservice	I
Inschrijfformulieren bondskampioenschappen 1981	II
Inschrijfformulieren Verkoopklasse Vogel '81	III
Exotische vogels, als huisdieren Ja of Nee	441
Mixture	442
Oplossing tegen probleemkatten op de volièrè	444
Opleiding keurmeester tropen- en grasparkieten	445
De volièrè van de maand	446
Bollen bestellen vanuit de luie stoel	448
Echte kamille	449
Korte berichten	450
Vraag en Aanbod	451
Kleine advertenties	458

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
C.O.M., Holthoes, Weesperkarspel b.v.,	I
F. Thijssen	III
Harteveid Hoos & Heyermans b.v.	
Van Wijngaarden, W. Rouppe van der Voort,	
Internationale hobby boekhandel, P. Klomp b.v.,	
Edelchemie Panheel b.v.	440
Vogel '81	443
Hellingman	444
G.J. van Gelder b.v.	446
CéDé	447
N.B.v.V. Kalender	449
Thieme Zutphen	453
Sabri Pet Supplies	454
Fauna metaalwaren b.v.	455
Fauna metaalwaren b.v.	456
V.V.R. Vogelvoederfabriek	457
Orni-Mondo	457
404	458
Rein v.d. Veen, Fauna Lux, De postduif,	
Adgefo, Animali	459
Witte Molen	460

Foto voorplaat: Valkparkiet
Thomas Brosset

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 62 29 22

De Valkparkiet,

een gekuifd intermediair

Al van oudsher staat bij de vogelliefhebbers de valkparkiet als een bij uitstek geschikte volièrevogel bekend. Tijdens de laatste decennia is hij echter door de meer specifieke liefhebber/kwerker van grote parkieten wat mis-

kend. Als reden hiervoor zou gesteld kunnen worden dat de soort wat te algemeen en daardoor ook te goedkoop is. Jammer eigenlijk, want het is toch wel een soort die vele interessante kweekmogelijkheden biedt.

420

Tekst: Cees van Berke
Foto's: Th. Brosset, H. Bielfeld
H. Lacey

Het bestand valkparkieten bij de vogelliefhebbers is zo groot dat ieder een ruimschoots en voor weinig gek in de behoefte kan voorzien. Er is zelfs jaarlijks een dermate grote aanwas dat er duizenden exemplaren door de Nederlandse handelaar worden geëxporteerd. Nog afgezien van het feit dat Australië überhaupt geen vogels meer uitvoert, is import in ons land van pure wildvang overbodig, ja zelfs niet wenselijk.

Ondanks het feit dat we dus alleen maar te maken hebben met louter in Europa gekweekte en nagenoeg volledig gedomesticeerde vogels, lijkt het mij wenselijk om dit artikel zo volledig mogelijk te doen zijn en u toch iets te vertellen over

de valkparkiet in het wild.

De slanke, ongeveer 30 tot 32 cm grote vogels komen in vrijwel geheel Australië voor. Bij volwassen exemplaren is er duidelijk sprake van een seksueel dimorfisme, een uiterlijk waarneembaar verschil tussen man en pop. De kleur van de pop is vooral aan de kop matter en veel minder sprekend. Bovendien is bij haar de staart aan de onderzijde onregelmatig geel gestreept terwijl dat bij de mannetjes niet het geval is.

Ze leven in kleine groepjes en hun biotoop is niet bepaald specifiek. Ze kunnen van alles zijn en men treft ze aan in dichte wouden, open savanneachtige gedeelten en in woestijnachtige met spinifexgrassen begroeide graslanden. In het algemeen zijn het zwerwers en houden ze zich op daar waar voldoende voedsel en water is. Wordt het voedselaanbod schaarser, dan zal een gedeelte van de populatie zich genoodzaakt zien het nomadisch bestaan weer op te pakken en naar andere gebieden te trekken. Kwame vroeger zelden of nooit de valkparkieten in de kustgebieden voor, nu waken ze daar nogal eens naar uit. Het komt ook wel voor dat enkele partijtjes zich in totaal nieuwe gebieden blijvend vestigen, waardoor dan we derom nieuwe populaties ontstaan.

let zijn snelle en rechtlijnige vliegers n tijdens hun vlucht vallen de witte leugelspiegels wel op. Waarschijnlijk is dit voor de vogels zelf een herenningsteken dat de groep bij elkaar doet houden.

'alkparkieten zijn geen uitgesproken odembewoners. Dit zou ook zeer nadelig voor ze zijn. Door de weelderige egroeiing van het terrein wordt hun uitzicht zodanig belemmerd dat ze rat al te gemakkelijk een prooi voor tootvogels zouden wezen. Als ze ich toch op de grond bevinden, vlieen ze bij het minste geringste op om en wat hoger gelegen uitkijkpost in nemen. In zo'n situatie zijn ze erg chuw. Nog schuwer gedragen ze ich bij de drinkplaatsen. Heel vaak emen ze dan zeer snel wat slokjes m dan weer op te vliegen. Hun natuurlijke behoefte aan water is niet ijster groot.

liet zelden verblijven ze in gebieden raar het bijzonder heet is en waar ze et langere tijd helemáál zonder waer moeten stellen. Het minste schuw ijn ze, als ze op dode takken van botten zitten. Dan ook konden waarnemers ze op heel korte afstand benaeren. De vogels wanen zich dan vei-

lig, enerzijds omdat ze door hun grijze bevedering dan niet zo opvallen, anderzijds omdat ze vaak in een houding zitten die gelijk is aan de vorm van de tak.

Ze buigen zich als het ware met die tak mee.

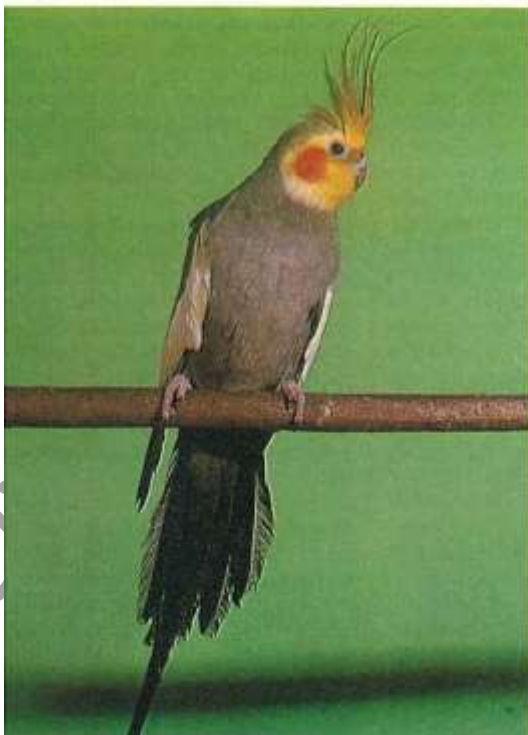
Eenmaal gevormde paren blijven bij elkaar, in de broedtijd paarsgewijs, buiten die periode in kleine groepjes. Broeden doen ze in holten van dikke takken en boomstammen, waarbij ze zich dan altijd zódanig opstellen dat ze een vrij uitzicht hebben. Veelal en afhankelijk van de grootte van de 'broedboom' broeden daarin, dus in hun directe nabijheid, ook grasparkieten en soms ook kaketoets.

In het zuiden van Australië valt de broedtijd in de lente, van augustus tot december; in het noorden aan het einde van de regentijd, van april tot juni en in Centraal of midden Australië houdt de soort er geen vaste broedperiode op na. Afhankelijk van het weer, broeden ze in elke maand van het jaar.

Gewoonlijk bestaat een legsel uit 4 tot 5 witte eieren. Man en pop lossen elkaar bij het broeden af; de man broedt meestal overdag en de pop s'nachts. De broedduur bedraagt ongeveer een kleine drie weken.

Jonge valkparkieten verblijven 4 tot 5 weken in het nest en als ze uitgevlogen zijn, worden ze nog zo'n drie we-

ildvorm man

Wildvorm pop

De Valkparkiet

ken door de oudervogels gevoerd. Het voedsel bestaat uit alle soorten graszaden en zaden van onkruiden. Ook zijn ze weleens waargenomen in bloeiende eucalyptusbomen waar ze zich tegoed deden aan nectar en insecten. In gebieden waar veel tarwe wordt verbouwd, vliegen ze soms in kleine groepen op de rijpende oogstaf en nemen met erg veel genoegen de tarwekorrels op. Het is, gelukkig voor de landbouwers, echter niet zo dat ze enorme schade aanrichten.

Zo lang al.

Zoals in de aanhef van dit artikel reeds is gesteld, kennen de vogelliefhebbers de valkparkiet al heel lang. Omstreeks 1850 werd het eerste kweekresultaat behaald in Hamburg en gelijktijdig in Frankrijk. De eerste Nederlandse kweek met valkparkieten vond plaats in 1865.

Een eigen plaats.

Ik wil u helemaal niet vermoeden met zuiver getheoretiseer over systematiek, want het zal wellicht u een zorg zijn welke plaats de valkparkiet in de ranglijst van soorten moet innemen. Niettemin wil ik toch wel even kwijt hoe 'men' er over denkt. De wetenschappers Gould en Russ, plaatsten hem in de groep van kaketoës. Voor hun theorie is wel wat te zeggen. Kuif en wangvlekken doen sterk aan de kaketoës denken, zo ook het feit dat beide oudervogels aan het broedproces deelnemen en ze, evenals de kaketoës, bij het drinken een scheppende beweging maken om daarna de kop achterover te leggen en het water in te slikken.

Anderen, zoals Nneunzig en Peters, zijn van mening dat ze, gezien de gestalte en staart van de valkparkiet, sterk aan de platstaartparkieten doen denken en dus bij die groep behoren te worden ingedeeld. Twee theoriën dus. Persoonlijke principes houden mij aan Forshaw, de valkparkiet neemt een aparte plaats, een tussenpositie in.

In de volière...

zijn ze, zoals gezegd, uitstekend te houden. Het zijn bijzonder plezierige en erg gemakkelijk te houden en te kweken vogels. De lengte van hun verblijf moet toch wel minimaal drie meter lang zijn; het zijn snelle rechtlijnige vliegers. In een wat ruime vo-

lière is het geen bezwaar om meerdere koppels te houden mits men maar voldoende nestgelegenheden aanbrengt. Wat de valkparkiet toch wel tot een uitzonderlijke kromsnavel bestempeld, is het feit dat hij bij alle soorten vogels, zelfs de kleinste tropen, is te houden, alleen niet bij andere kromsnavels. Niet dat dan de valk plotseling wel een snodaard zou zijn maar we dienen hem tegen eventueel optreden van andersoortige kromsnavels in bescherming te nemen. Zonder bezwaar kunnen de valkparkieten constant, zomer en winter, in een buitenvolière worden gehouden, mits de volière maar is voorzien van een goed beschutte plek. Meestal is dat het aan de voorzijde openzijnde zogenaamde nachtverblijf.

In de meeste gevallen zijn er bij het samenstellen en het zich vormen van kweekkoppels weinig problemen te verwachten. Ze accepteren elkaar vrij snel. Iets langer kan zo'n acceptatie duren als we bepaalde kweekkoppels moeten verbreken. Al met al is de valkparkiet een ongecompliceerde vogel en daarom ook uitstekend geschikt voor de aspirant kweker van grote parkieten om er de nodige ervaring mee op te doen. Ik blijf het overigens jammer vinden dat ze daarna meestal als afgedaan worden beschouwd, ze verdienen beslist beter. Het geluid wat ze voortbrengen is weliswaar hard maar zeker niet onaangenaam om te horen. Als men dan van de valken toch nog iets nadeligs wilt bedenken dan zou het hun knaaglust moeten zijn. Een houten volière kan best wel eens wat te lijden hebben. Toch kunnen we, als we maar voldoende verse knaagtakken aanvoeren, de schade wel beperken. Hun gemakkelijke aard, hun ongecompliceerd karakter, doet ze ook allerlei soorten en vormen nestkasten accepteren. Of het nu vierkante- of zeskantige nestkasten en of het nu berken- of van ander hout gemaakte nestblokken zijn, als de ruimte binnen in, de holte, maar voldoende is. Als basis dient men aan te houden

een bodemoppervlakte van ongeveer 25 x 25 cm, een hoogte van 30 cm en het invlieggat zal een middellijn van ongeveer 8 cm moeten hebben. A bodembedekking kunnen we vermolmd hout of wat vochtige me zaagsel vermengde turfmolm aanbren-

De kweek

De nestgelegenheden, voor elk koppel twee stuks, hangen we in maar afhankelijk van de weersomstandigheden, in de volière. Het liefst één in het nachtverblijf of althans in het beschutte gedeelte en één buiten in de vlucht.

Is het paartje in goede conditie, dan zal het al gauw voor een van de nestkasten interesse betonen. Dan is ook vrij regelmatig de balts te zien. Het mannetje houdt de kuif fier opgericht en trippelt met wat gespreide vleugels rond het wijfje. Hij tracht haer daardoor te imponeren. Tijdens zo' imponeerhouding laat hij vaak (lette lijk) de kop zakken, houdt de staart uitgewaaierd omhoog en zijn de haer fluittonen niet van de lucht. Als de pop dit alles welgevallig is, nodigt ze hem als het ware uit voor de paring die dan ook vrij snel volgt. Tijdens de copulatie laat de man zachte liefelijke geluidjes horen. Opvallend is wat dat tijdens het gehele paringsgedrag het elkaar voeren ontbreekt. Bij nagenoeg alle andere soorten parkieten zien we dat de partners elkaar regelmatig voeren wat dan bij ons meestal een gevoel van vertrouwen in het paar veroorzaakt. Het elkaar voedsel geven is een vorm van genegenheid voor elkaar. Dit blijft uit bij de valkparkieten maar hun genegenheid voor elkaar is er overigens niet minder onintegendeel. Na 10 tot 14 dagen na dat we de eerste paringen hebben waargenomen, mogen we het eerst ei verwachten en daarna om de daer volgende ei totdat het legsel gemiddeld 4 tot 6, voltallig is.

Als het tweede ei gelegd is, beginnen de oudervogels met broeden en dat duurt 18 tot 20 dagen. De jongen, na uit het ei gekomen, hebben een vleeckleurige huid welke bedekt is met geelkleurige donsveertjes. Als ze tot 10 dagen oud zijn gaan de ogen open en dan is het ook zo'n beetje tijd om de jonge vogels te ringen. Ringmaat 5.4 mm.

Va ruim veertien dagen beginnen de wangvlekken zich af te tekenen en als de jonge vogels op een leeftijd van ongeveer 4 weken zijn, zal in de regel het verenkleed compleet ontwikkeld zijn. De snavel is aanvankelijk vleeskleurig, wordt later meer bruinachtig en na drie maanden donkergrijs.

Nestcontrole laten de valkparkieten zonder enig tegenstribbelen toe. Alleen de jongen zelf blijken dat minder op prijs te stellen en zodra het deksel van de nestkast of van het blok geopend is, laten ze allemaal een hevig geblaas horen. Als ze wat ouder zijn, Jan schromen ze er zelfs niet voor om 'el naar de hand van de verzorger te kijken. Op een leeftijd van 4 tot 5 weken vliegen ze uit.

Ze zijn die eerste dagen dan nog erg wild en onhandig maar daarin komt spoedig verbetering en zijn ze net als de oudervogels vlotte vliegers. Nog twee tot drie weken worden ze door

de oudervogels gevoerd en dan zijn ze zelfstandig. Zo kort na het uitvliegen zijn hun bedelgeluiden veel te horen en je ziet ze dan in diep neergedrukte houding op de stok zitten al roepend om voedsel.

Een goed kweekkoppel valkparkieten kan per seizoen gemakkelijk twee tot drie broedsels grootbrengen. Bij opeenvolgende broedsels is het wel verstandig om steeds de jonge vogels, zodra ze zelfstandig zijn, apart te zetten. Door hun nog wat speelse gedrag zouden ze het volgende broedsel kunnen verstoren. Jonge valkparkieten zijn niet bepaald erg propere vogels en vandaar dat de nestkast na één broedsel behoorlijk bevuild is. Direct na het uitvliegen van de jongen moet dan ook het nest grondig worden gereinigd en ontsmet. Na het broedseizoen nemen we de nestkasten weg en worden, na goed gereinigd en ontsmet te zijn, op-

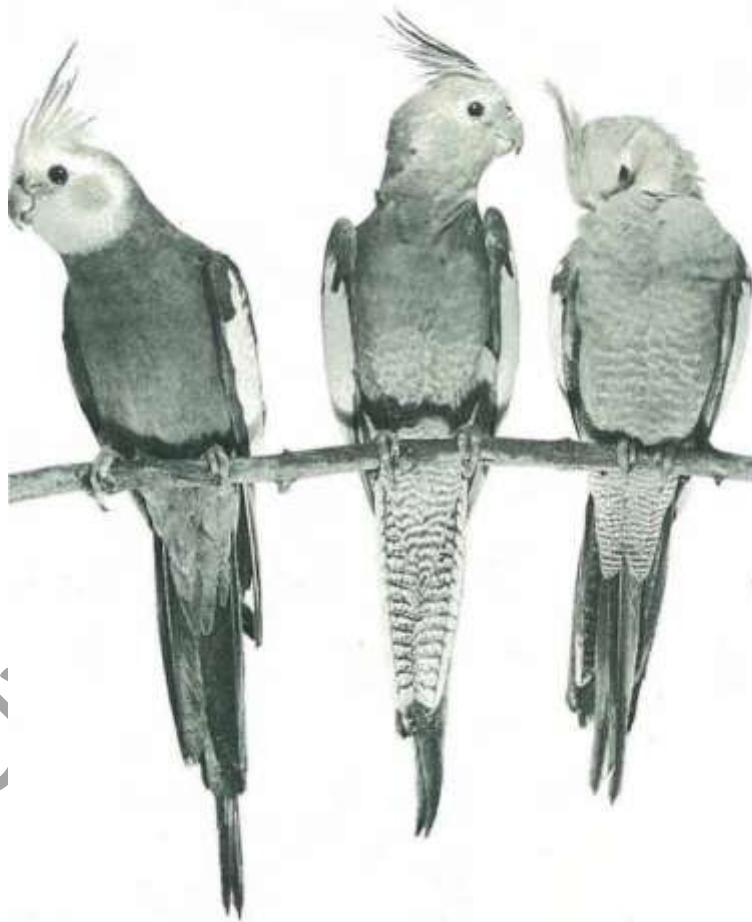
geborgen tot de volgende maand maart.

Het voedsel

Ook wat betreft het voedsel zijn valkparkieten gemakkelijk en weinig eisen stellende vogels. Een eerste kwaliteit mengsel zaden voor grote parkieten inclusief zonnepitten, is een uitstekend basisvoer. Ook trosgierst, dat in bossen in de voliére kan worden opgehangen, nemen ze graag op. Daarnaast is af en toe een blaadje groen, een stukje appel, rozebottels, lijsterbes en wat verse halfrijpe onkruiden een welkome aanvulling. Liguster zijn ze dol op. Ik zou dit overigens niet als een compleet groenvoer willen noemen, maar af en toe wat 'knipsel' kan geen kwaad. Om de rode kleur van de wangvlek nog wat sprekender te doen zijn, is het 2 tot 3 keer per week verstrekken van een ca. 5 cm groot stuk wortel (winterpeen) aan te bevelen. Met een op deze manier doen opnemen van wat extra caroteen zal de wangvlek, vooral bij de ino's, duidelijk aan intensiteit winnen. Ook hier dient men zich aan de vermelde dosis te houden. **Bij een ongelimiteerde opname van wortels kunnen 'uitlopende' wangvlekken ontstaan en dat is niet goed.**

Als opfokvoer kan een geweekte snee oud brood, of een wat versere snee brood besmeerd met pinda-kaas, of een geweekte snee brood bestrooid met eivoer dienen. Enige variatie is wellicht wenselijk. Ook hier dienen we weer te wijzen op het voorkomen van een al te eenzijdige voedselopname. Aanbevolen wordt om de vogels eerst het totale rantsoen te laten opnemen vooraleer de zaadbak weer wordt gevuld. Tenslotte zorgen we voor dagelijks vers drinkwater, terwijl de vogels ook ten alle tijde moeten kunnen beschikken over grit en maagklezel. De opname van kleine scherpe steentjes bevordert de vermaling van de zaden in de spiermaag en daarmee een goede spijsvertering.

De valkparkiet op de tentoonstelling. Soms heb ik de indruk dat de valkparkiet ook op de tentoonstellingen wat wordt miskend. Alhoewel, ik moet daar ook aan toevoegen dat lang niet alle vogels die ingezonden worden in een goede conditie zijn. Hoe vaak zie je niet exemplaren die wat al te los in

De Valkparkiet

de bevedering zitten? Hierdoor krijgt men van zo'n vogel zeker geen goede indruk en dus blijven de punten uit. Een strakke bevedering geeft al direct een heel ander beeld en de toch wel robuuste vogel doet dan, met de fier opstaande kuif en de lange staart, vrij slank aan. Een strakke bevedering laat ook veel duidelijker en dus opvallender het tekeningspatroon zien. Gelet moet ook worden op de juiste proporties.

Exemplaren met bijvoorbeeld een te smalle borst boeten in aan vorm. De borst moet breed en vol zijn met daarboven een kop naar verhouding en een goede lichaamslengte. De totale lengte van de valkparkiet, gemeten van puntje snavel tot uiteinde staart, moet 30 tot 33 cm zijn waarvan de staart dan ongeveer de helft uitmaakt, 15 tot 17 cm.

Enige training van de vogel is op z'n minst noodzakelijk. De aard van het beestje doet hem of haar al gauw aan een wat kleinere kooi wennen. Op zich zal dat alleen, weinig problemen geven. Waar het daarnaast om gaat is de feitelijke training. Wees er, als ze opgekooid zitten, regelmatig mee

bezig. Leer ze wennen aan het keurmeestersstokje en dat grote hoofd vlak voor de TT-kooi.

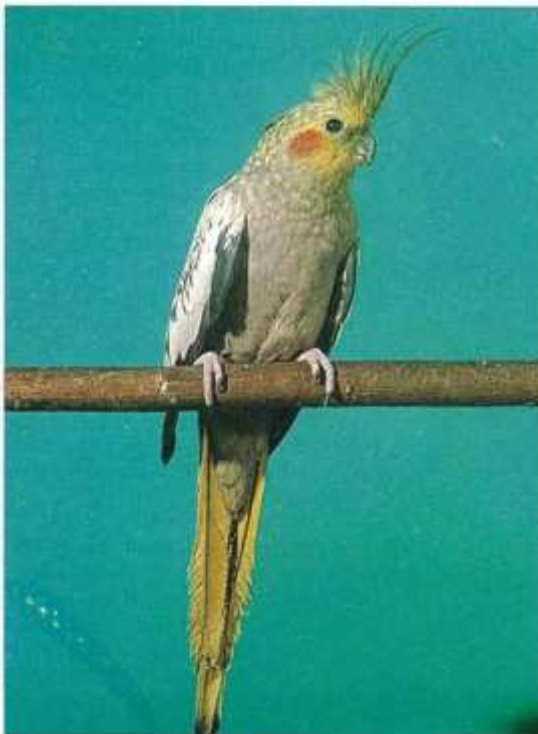
Leer ze ook wennen aan wat heen en weer geschuif met de kooi. Kortom allemaal zaken die er toe bijdragen dat de vogel zich in de TT-kooi rustig gedraagt en zich ook toont. Dan pas zal er eer te behalen zijn.

Hoe de grijze valkparkiet, de wildvorm, er 'normaal' uitziet weten we wel. Hoe die er echter uit MOET zien, volgens de standardeisen, is misschien minder algemeen bekend. Vandaar dat ik ten aanzien hiervan de NBvV-Standaard-eisen citeer:

Man: Kop en masker geel. Vanaf midden bovenschedel, achter de inplant van de kuif, grijs van een iets lichtere nuance dan de kleur van het bovendek. Het grijs van de achterkop gaat

over in het grijs van de nek dat va eenzelfde kleur is. Het masker heeft een zo diep mogelijke gele kleur en strekt zich uit op de wangen tot een lijn lopend van vleugelbocht naar vleugelbocht. Naar achteren tot voorbij de oranje wangvlek zodanig dat de wangvlek volledig door het geel van het masker omsloten is. Een witt rand achter de wangvlek is fout. De scheiding van het gele masker met de grijze borst en achternek moet scherp zijn en eveneens is dit van toe passing op de scheiding wangvlek masker. De wangvlek is ongeveer 15 mm groot, elipsvormig en waarva de top zich schuin onder het oog bevindt. De vleugeldekbevedering moet zo diep mogelijk grijs en volkomen egaal zijn. Zwarte tekening op de vleugels is fout. Vanaf de vleugelbocht zijn de grote dekveren zuiver wit. Deze witte zone mag zich niet uitstrekken tot over de middelste de veertjes. Een scherpe scheiding van de witte vleugelband met de donkere grijze vleugeldekbevedering is te prefereren. De grote vleugelveren zijn in verhouding donkerder. De borst is vanaf het gele masker egaal grijs va

Gepareld

en lichtere nuance dan de vleugel-
ekbevedering. Evenzo is ook de
uik, de flanken en de anaalstreek.
e bovenstaartdekveren donkergrijs
n de onderstaartdekveren grijs/
wart. Ogen donkerbruin, snavel don-
ergrijs en poten grijs.

op: De kuif is vuilgeel en vanaf het
idden van de bovenschedel achter
e inplant van de kuif grijs van een
its lichtere nuance dan de kleur van
et bovendek. Het grijs van de achter-
op loopt door in de grijze nekkleur.
et masker is vuilgeel en strekt zich
it op de wangen tot een lijn lopend
an vleugelbocht naar vleugelbocht,
aar achteren tot voorbij de wang-
ek. De overgangen van grijs naar
et vuilgele masker mogen ineen
oeien en evenzo is dat het geval met
e overgang van de vuil oranjekeuri-
e wangvlek naar het vuilgele mas-
er. De grootte van de wangvlek mag
ariëren en bevindt zich op dezelfde
laats als bij de man. De vleugelde-
vedering is lichter egaal grijs dan
ij de man. Let vooral op de egaliteit
de kleur. Zwarte tekening op de
eugels is fout. De begrenzing van de

Ino

witte vleugelband is gelijk als bij de
man. Deze 'spiegels' mogen bij de
pop echter wel een wat gele waas ver-
tonen. Het lichaam van de pop is lich-

ter grijs van kleur.

De bovenstaartdekveren zijn grijs en
op de onderkant van de grote en se-
cundaire staartveren bevindt zich
een dwars gestreept geel-grijs pa-
troom. Het geel moet diep van kleur
zijn. Ogen bruin, snavel donkergrijs
en poten grijs met zwarte nagels.

U ziet het, een omschrijving van de
man EN een van de pop. Dat betekent
dus dat een pop, indien zij zo veel mo-
gelijk aan de standardeisen vol-
doet, net zo goed kampioen kan wor-
den dan een mannelijk exemplaar
ook al zijn diens kleuren meer spre-
kend.

Mutaties

Het domesticatieproces bij de valk-
parkiet bracht ook een aantal muta-
ties met zich.

INO

Kop en masker van de ino-man is, be-
houdens de navolgende punten, ge-
lijk als die bij de normaal grijze man.
Die gewijzigde punten zijn: Achter-
kop en nek wit. De scheiding geel
masker en witte achterkop en nek
moet scherp zijn evenals de schei-

10

ding oranje wangvlek/geelmasker. De vleugels egaal wit, zonder een chocoladebruine waas en zonder enige tekening. Grote gele vleugelveren zijn toegestaan. Het lichaam is wit en een geelachtige broekbevedering is toegestaan. De staart heeft witte tot gele dekveren, de bovenkant van de grote staartveren zijn wit, onderste staartdekveren, de secundaire staartdekveertjes en de onderkant van de grote staartveren variërend van wit tot geel. Heel vaak komen **vul-le** staartpennen voor, dat is fout! Ogen rood, snavel hoornkleurig, poten vleeskleurig en nagels hoornkleurig. De ino-pop heeft eenzelfde kop en masker als de ino-man. Haar vleugels zijn wit waarin een gele waas is toegestaan evenals gele grote vleugelveren. Ook hier weer zonder de indruk te geven bruin overgoten te zijn. Borst, buik, dijen en anaalstreek

egaal diep overgoten geel. Bovenstaartdekveren en bovenkant grote staartveren variërend van wit tot geel. Onderstaartdekveren, secundaire staartveren en onderkant grote staartveren diep geel. Ogen rood, snavel hoornkleurig, poten vleeskleurig en nagels hoornkleurig.

De ino-factor vererft geslachtsgebonden

- 1) Man-ino x pop-ino geeft 100% ino's.
- 2) Man-ino x pop-wildvorm geeft 50% mannen die de wildvormkleur dragen maar split zijn voor ino en 50% ino-poppen.
- 3) Man-wildvorm x pop-ino geeft 50% mannen die de wildvormkleur dragen maar split zijn voor ino en 50% wildvorm-poppen.
- 4) Man wildvorm split voor ino x pop-ino geeft 25% mannen wildkleur

split ino, 25% mannen-ino, 25% wildvorm poppen en 25% ino poppen.

- 5) Man wildvorm split voor ino x pop-wildvorm geeft 25% wildvorm mannen, 25% wildvorm split voor ino mannen, 25% wildvorm poppen en 25% ino-poppen.

TO BE OR NOT TO BE

Bij een geslachtsgebonden vererfde factor bestaan er geen poppen die split zijn, die een andere kleur vererven dan hun uiterlijke verschijning vorm laat zien. Ze zijn zo ze er uit zien en vererven dat alleen en niets anders.

Het is verstandig om bij de kweek steeds uit te gaan van kweekvogels die zo diep geel mogelijke veerveld vertonen of kweekkoppels met veel en helder mogelijk wit. Let op en vooral op het formaat. Om dat behouden c.q. te verbeteren is het verstandig om een forse wildkleur man te paren aan een ino-pop. De jongen die daaruit komen, althans mannen, zijn split ino. Zo'n split man te paren aan een ino pop geeft over het algemeen forsere vogels wel bovendien niet behept zijn met een kale plek achter de kuif.

Bij erg veel vogels komt een dergelijke plek voor en dat kost uiteraard punten. In deze wordt alleen over het gesproken en niet over albino of luno. De ino-valkparkiet mag, zoals hiervoor heeft kunnen lezen, zowel wit als geel vertonen.

Zwartoog.

Er bestaan ook witte of gele valkparkieten die in plaats van rode, normale donkerkleurige ogen hebben. Bij een albinistische vorm wordt ook het melanine uit de ogen verdrongen, bij zwartoog, wat een leucistische vorm is, is dat niet het geval. Bij de laatste zien we wel een melanine dringing uit de bevedering maar niet uit de ogen.

Wat de keuring betreft, gelden deze de normen zo als die voor de ino zijn omschreven, uiteraard met uitzondering van de oogkleur die donkerbruin moet zijn.

De zwartoog-factor vererft onafhankelijk en recessief.

- 1) Wildvorm x zwartoog geeft 100

wildvormvogels die split zijn voor zwartoog.

Wildvorm split voor zwartoog x wildvorm split voor zwartoog geeft 25% wildvorm vogels, 25% zwartoog vogels en 50% wildvormvogels die split zijn voor zwartoog.

Wildvorm split voor zwartoog x zwartoog geeft 50% wildvormvogels die split zijn voor zwartoog en 50% zwartoog vogels.

Wildvorm split voor zwartoog x wildvorm geeft 50% wildvormvogels en 50% wildvormvogels die split zijn voor zwartoog.

Zwartoog x zwartoog geeft uiteraard 100% zwartoog.

BE OR NOT TO BE.

Een recessieve vererving maakt het niet uit of we in de formules eerst de man of eerst de pop noemen. De

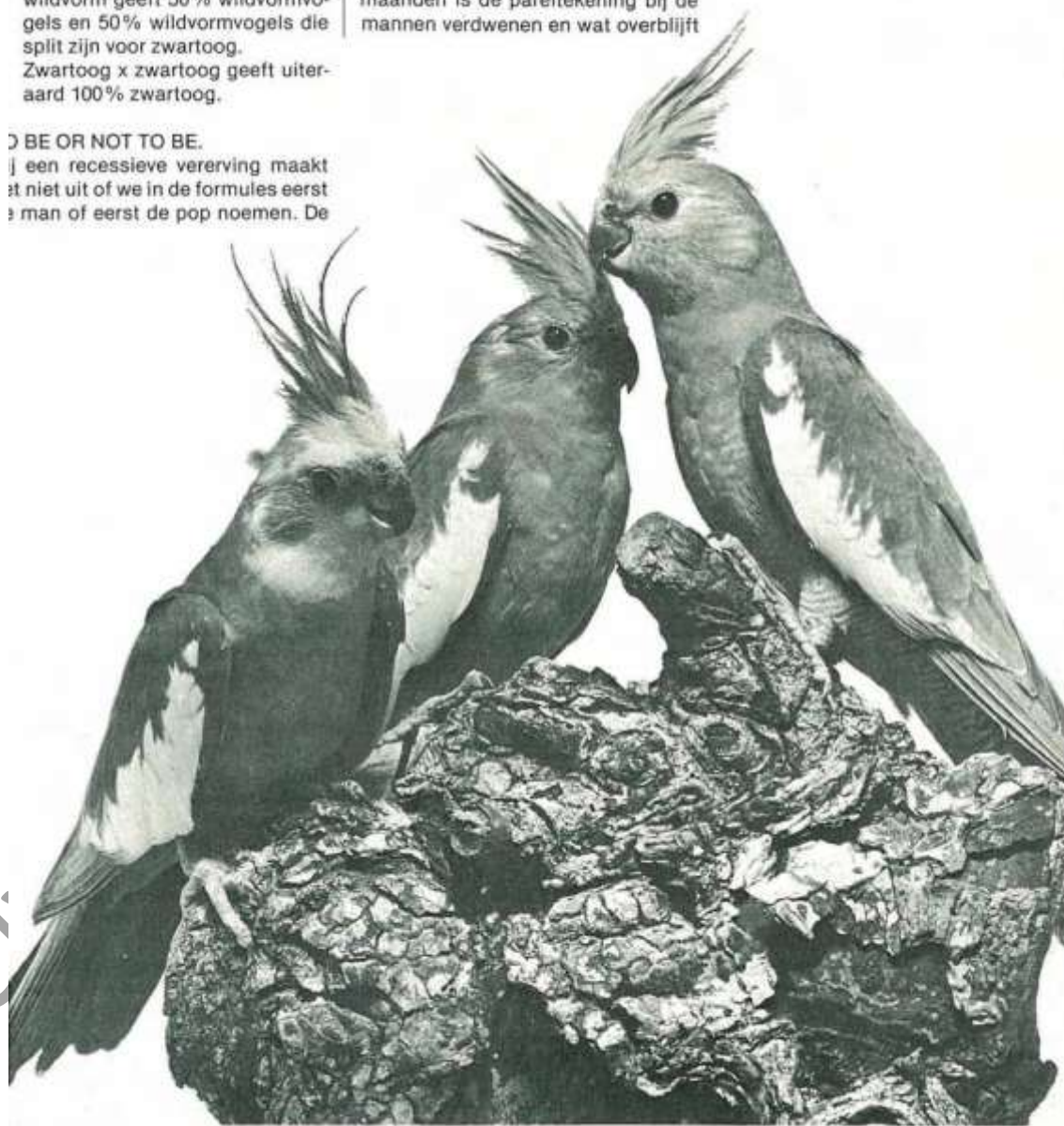
uitslag blijft gelijk. De poppen kunnen in een dergelijke verervingswijze wel split zijn, dus wel anders vererven dan ze in hun uiterlijke verschijningsvorm laten zien.

Grijsgeparelde.

In de standaard wordt alleen de uiterlijke verschijningsvorm, het ideaalbeeld daarvan, van de pop beschreven. De grijsgeparelde man is namelijk als tentoonstellingsvogel niet interessant. Op een leeftijd van 7 tot 12 maanden is de pareltekening bij de mannen verdwenen en wat overblijft

is een grijs gekleurd exemplaar. Ook als grijs zijn die mannen echter niet op tentoonstellingen gewenst omdat dat grijs gevlekt en lang niet egaal is. Uiteraard zijn de mannen wel als kweekvogel te gebruiken. In het nest zijn de jonge mannen al vrij snel te onderkennen, zij hebben namelijk zwarte staartpennen.

Zoals gezegd dus alleen een beschrijving van de pop wiens voorhoofd grijs gestreept op een gele ondergrond

De Valkparkiet

moet zijn. Het achterhoofd grijs gepareld op een gele ondergrond en een grijze kuif. De wangvlek is vuil oranje maar minder sterk gepigmenteerd dan bij de wildvorm. Vanaf de snavelinzet tot aan het oog bevindt zich een smalle kale zone die grijs behaard is. De middelste en de kleine vleugeldekeren zijn grijs gepareld op een witte tot cremegele ondergrond. Het hart van de vleugeldekeertjes is grijs, de randjes – 3 à 4 mm – wit tot cremegeel. De spiegel is als bij de wildvorm. Grote vleugelveren zijn grijs met een geel hart. Nek, mantel, borst en dijen zijn regelmatig gepareld. Op borst, buik en dijen aanzienlijk minder scherp en ook de ondergrond is minder geel.

De pareltekening is van hetzelfde patroon als genoemd bij de vleugeldekebevedering. Bovenstaartdekeren zijn geel. De grote staartveren mogen fijn gepareld zijn. Onderstaartdekeren eveneens fijn gepareld op een gele ondergrond. Poten vleeskleurig, nagels donkergrijs, ogen donker en snavel grijs.

Grijspastel

De grijsgeparelde vererft geslachtsgebonden.

Ook kennen we inmiddels INO-GEPARELDEN. Evenals bij de normaal grijs geparelden, is er bij dergelijke inopoppen sprake van een duidelijke schubtekening, doordat de veerzompjes lichter geel zijn dan het overige gedeelte van de veertjes.

Zilvergrijs.

De zilvergrijze zal waarschijnlijk in de nabije toekomst van naam worden veranderd en GRIJSPASTEL worden genoemd.

De uiterlijke verschijningsvorm van deze kleurslag dient gelijk te zijn aan de wildvorm met dien verstande dat de diepe donkergrijze kleur gereduceerd is en we die kleur dan als zilvergrijs waarnemen. Het masker en de

wangvlek is gelijk aan die bij de wildvorm, de secundaire staartveren z grijsachtig geel, de ogen bruin, snavel lichtgrijs, poten lichtgrijs. De pennen zullen een zuiverder geel masker en kuif vertonen. De wangvlek zal meer duidelijker afgetekend zijn. Borst- en buikkleur vuil geel, staapennen in verhouding lichter grijs.

Grijspastel vererft recessief.

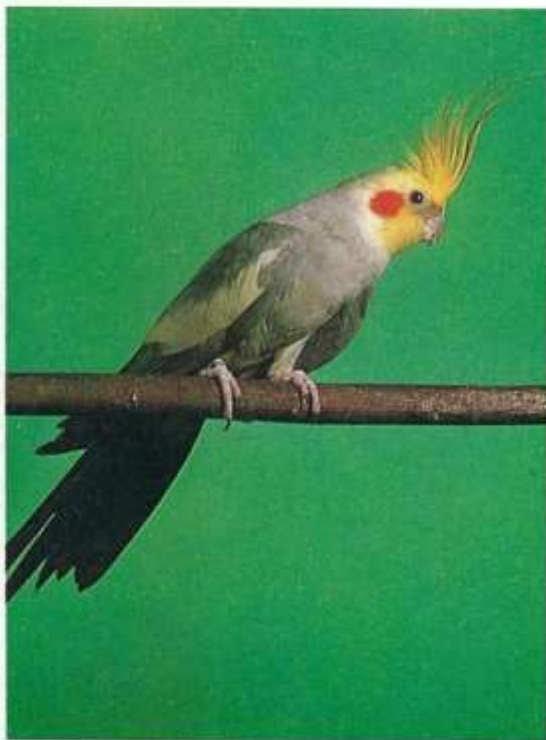
Witkop.

Binnen het keurmeesterscorps is er voorstel gelanceerd om ook de witkop van naam te doen veranderen in deze variant WITMASKER te gaan noemen. De witmasker is gelijk aan de wildvorm, maar in plaats van een geel masker en een oranje wangvlek zien we een wit masker en een wit wangvlek.

De witmasker vererft recessief.

Bont

Van vaste bontpatronen, waarna uiteindelijk toch gestreefd moet worden, is nog nauwelijks sprake. Daar

ldt nog dat de bonttekening aan beide kanten van de vogel gelijk, volkomen symmetrisch moet zijn. Minimaal 30% van de bevedering zal bont oeten vertonen. In deze is het uiterst selectief kweken op een vast patroon wenselijk. Het is **niet** verstandig om in alle kleurslagen bont te weken, zeker niet in de grijsgepareelde exemplaren. U gaat er beslist verer mee van huis. Wil men toch bonte vogels kweken, dan zou dit, naar mijn idee, beperkt moeten blijven tot de wildvorm.

Isabel.

De gehele vogel is isabelkleurig behalve de witachtige vleugelbalk, het witte masker en de oranje wangvlek. De wangvlek mag niet uitlopen in het masker. Bij de poppen is het masker sterker gereduceerd, dus minder geel en is ook de wangvlek minder diep oranje. Veel valt er over deze bruine variant nog niet te zeggen. Het aanbod is nog te gering.

Verervingsperikelen.

De wildvorm heeft de onderhavige kleurslagen heeft

u daarvan ook de wijze van vererving kunnen lezen. In dit bestek zijn we, zowel bij de geslachtsgebonden als bij de recessieve factor uitgegaan van wildvorm maal genoemde kleurslag. Vanzelfsprekend zijn de mogelijke koppelingen nog uit te breiden met de ene kleurslag maal de andere kleurslag. Ik vraag me echter af of we dat al wel moeten gaan doen. Het lijkt mij wenselijk, met het oog op kwalitatief goede vogels gericht, het voorlopig maar te houden bij de 'eenvoudige' koppelingen zoals die zijn aangegeven, zodat men gespaard blijft van vogels die alle mogelijke en wellicht daardoor **onmogelijke** factoren in zich hebben.

Tot slot...

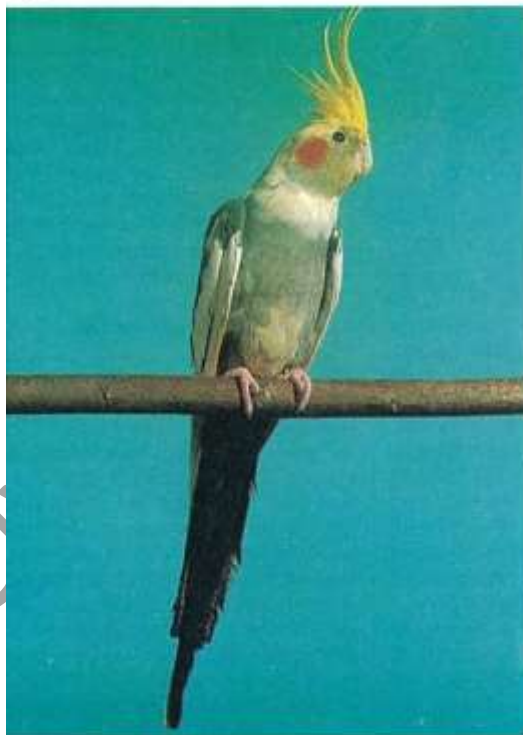
spreek ik de wens uit dat deze bijdrage er mede toe mag leiden dat de valkparkiet de plaats weer gaat innemen die ze verdient. Ik hoop dat de liefhebbers/kwekers van deze vogels tevens ruimschoots aandacht zullen besteden aan de valkparkiet als TT-vogel.

Veel succes.

Literatuur:

Parrots of the World, J.M. Forshaw, Maandblad 'Onze Vogels', NBvV-Standaardeisen.

Met dank aan keurmeester Theo van den Heuvel voor zijn waardevolle verbale tips.

Geslaagde kweek met...

De grijze roodstaartpapegaai (*Psittacus erithacus erithacus*)

Ik had al een paar jaar een erg tamme grijze roodstaartpapegaai in huis, het was een goede spreker. Ik vermoedde dat het een wijfje was. Later het ik er een tweede exemplaar bijgekocht waarvan ik wist dat die ongeveer 6 jaar oud was. Ook deze kreeg een plaatsje in de huiskamer en wel tegenover de andere.

Al gauw begonnen ze elkaar te roepen en toen heb ik beide kooien naast elkaar geplaatst. Na een paar dagen heb ik de deurtjes open gezet zodat ze als ze daar zin in hadden, naar elkaar konden gaan. Het wijfje ging direct naar de man en na een paar schermutselingen begon hij haar in

de kopveren te snavelen; kopje krauwen. Enkele dagen nadien constateerde ik dat de man het wijfje zat te voeren. Dat was het tijdstip waarop ik meende dat beide vogels in één kamervolière konden worden samengezet. Dat liep wel verkeerd af, de man beet het wijfje tot bloedens toe. Om ze nog enkele weken aan elkaar te doen wennen, heb ik ze weer apart gezet. Nadien heb ik ze nogmaals bij elkaar gezet en toen ging het goed. Twee weken nadien zag ik ze voor het eerst paren. Na een week werd dat wel 4 à 5 keer per dag. Ongeveer 4 weken later, op 7 februari 1980, constateerde ik in het broedblok het eerste

ei. Het wijfje ging direct tot broedover en op 10 februari legde ze ha tweede ei. Jammer genoeg aten beide eieren, na ongeveer 18 dagen op. Ruim een week later begonnen paringen opnieuw. Op 8 april lag weer een ei in het blok, op 10 april h tweede en op 13 april het derde ei. Ook toen ging het wijfje al vanaf h eerste ei broeden. Ditmaal bleef i volhouden en kwam ze nagenoeg ni meer van de eieren af. Ongeveer i dagen later, het was toen 6 m kwam het eerste ei uit, op 9 mei h tweede en op 12 mei het derde ei. H wijfje voerde de jongen in die eers periode iedere twintig minuten. N een dag of tien ging ook de man t het voeren van de jongen over. De jo gen waren nagenoeg naakt en ha den een roserode huidskleur. Op ee leeftijd van tien dagen begon de sn vel te verkleuren en kwamen c eerste grijze veertjes door.

Toen ze ruim 9 weken oud waren, z ten ze volledig in de veren en verliet ze het broedblok. Van formaat ware ze nog ietje kleiner dan de ouderv gels. De jongen worden nog geruim tijd door de ouders gevoerd. Als voe sel verstrekken we het gewone zaa mengsel voor papegaaien, gekiemc zaden, geweekte sojabonen, toug gekookte rijst, geweekt en uitgekn pen bruinbrood, brood met pind kaas, krachtvoer, fruit en een maal de twee dagen een theelepelt druiv suiker en twee maal in de week i druppels Pavita een vitaminetor cum van Bogena. De druivesuiker e de Pavita worden op het geweekt brood gegeven. De kamervolière waarin de vogels zijn ondergebracht is 90 cm hoog, 60 cm diep en 120 c lang. De broedkast heeft een boder oppervlakte van 40 x 40 cm en is f cm hoog. Op de bodem daarvan een laag turfstrooisel gelegd.

P. Keus, Wilhelminastraat 48, 1 Oude Tonge.

De Groenneklori..

(*Trichoglossus h. haematodis*)
In de winter van 1978 kwam ik toevz lig in het bezit van een Groenneklori. Van hun levensstijl- en gewoonte wist ik nauwelijks iets af. De vog werd gehuisvest in een binnenvolière waarop aansluitend een twee met lange buitenvolière is gebouwd. Z wel binnen als buiten bevestigde een houten broedblok van 25 x 25 c en 35 cm hoog. In maart 1979 vond in de buitenvlucht op de grond een i en ook in het broedblok lag er een e

e vogel moest dus een vrouwtje zijn. Ik direct op zoek naar een mannelijk exemplaar. Het gelukte mij die te vinden en al van stond af aan was er tussen beide vogels een goede verstandhouding. Precies een jaar later, maart 1980, hadden ze kennelijk hun ekkie gevonden, het blok in de buisvlucht en daarin brachten ze ook 3 nachten door.

In april bleef de pop vast in het lok en omdat men mij verteld had dat nestcontrole wel eens verkeerd zou kunnen zijn, de vogels zouden dan alles in de steek laten, liet ik alles maar op z'n beloop. Ik werd echter steeds nieuwsgieriger en op den duur toch maar even gekeken. Jawel hoor, twee eieren. Op de 2e mei leken mij de vogels erg actief, ze waren veel drukker dan anders en voor de tweede maal waagde ik het om in het blok te kijken. Twee kale vogeljongen met dat lichtkleurige donsbevedering. Volgens mij waren ze toen al enkele dagen oud. Toen ze ongeveer 10 dagen oud waren heb ik ze geringd met een 7 mm ring. Later werd mij verteld dat een ring van 6 mm ook wel zou passen. Op 21 juni vloog het eerste jong uit en enkele dagen later het tweede.

Als voedsel verstrek ik aan mijn vogels een loripap bestaande uit een thep kindermeel of havermout, cheutje melk, wat honing, wat ei-eier, Olvarit fruit (babyvoeding) een respuntje zeewier of een mespuntje rotifar.

In de winter houd ik de vogels in de zacht verwarmde binnenkooi. Inmiddels bezit ik ook een paar Koningslo-

ri's. Ik heb intussen wel ervaren dat lori's bijzonder interessante vogels zijn. Bovendien zijn ze meestal erg mooi van kleur. Het moeilijkste vind ik nog om koppels samen te stellen want een uiterlijk verschil tussen mannetje en wijfje is meestal niet waar te nemen.

W.F. Scheuerman,
Ds.v. Couwehovenlaan 24, in Bergschenhoek.

... en de Rode Birma Tortelduif

Deze duivensoort draagt de wetenschappelijke naam *Streptopelia tranquebarica* en komt in enkele rassen of liever gezegd ondersoorten, die uiterlijk een weinig van elkaar verschillen, voor in Zuidoost Azië, Birma en de noordelijke Filipijnen. De nomenaatform leeft in India en het is die welke bij tijd en wijle nog wordt ingevoerd in ons land.

Ze houden zich op in de wouden en altijd dicht bij waterlopen of rivieren. Voor het merendeel verblijven ze tussen het gebladerte en komen alleen op de grond om te eten en te drinken. Hun voedsel bestaat uit graszaden en besvruchten.

Er is een duidelijk verschil tussen doffer en duivin. De doffer heeft een grijsgekleurde kop en de boven- en onderdelen van het lichaam en de vleugels zijn wijnkleurig, onderrug- en stuitbevedering is eveneens grijs. De duivin vertoont weinig opvallende tekening en kleurvelden, zij is over het gehele lichaam grijsbruin en min of meer geschubt. Hun grootte is ruim 20 cm.

In de zomer van 1977 konden wij een stel van deze tortelduiven bekommen

en we hebben ze gedurende ruim een maand gehuisvest in een ruime kooi om ze goed te laten wennen. Daarna zijn ze naar de gezelschapsvolière verhuisd. In dit verblijf, groot 5 x 2 x 2 meter, waren ook ondergebracht pagode- en grijs-kopspreuwen, kardinalen, nachtegalen, kanaries en wat kleinere tropen.

Al spoedig waren de duiven aan hun nieuwe verblijf gewend en ook met de overige vogels waren er geen problemen. Bijna gelijk gingen ze op zoek naar een geschikte nestplaats en drie weken nadat ze in de voliëre waren gekomen bleken ze die gevonden te hebben in de vorm van een gewoon kanariënestkastje. Ze deponeerden wat strootjes op de bodem, van nestbouw kun je nauwelijks spreken, en daarop legde de duivin twee witte eitjes. Beide vogels deden heel ijverig aan broeden alhoewel de duivin de meeste tijd op de eieren doorbracht. Ze gedroegen zich verder erg rustig. Na ongeveer 20 dagen vonden we op de grond wat stukjes eischaal en dit was aanleiding om eens nestcontrole uit te oefenen.

Toen we de duivin van het nest hadden getild, uit zichzelf ging ze er beslist niet af, bleek één ei te zijn uitgekomen. De volgende dag nog eens gecontroleerd; toen zat de doffer op het nest en ook hij moest er, ondanks wat tegenspartelen met slaande vleugels, vanaf worden getild. Het tweede ei bleek toen ook te zijn uitgekomen, beide jongen zagen er florisant uit. Ze werden door de oudervogels goed gevoerd en op een leeftijd van 5 dagen zijn de jonge duifjes geringd, ringmaat 4 mm. Toen ze goed twee weken oud waren vloegen ze uit en begonnen vrijwel direct zelf zaadjes op te pikken. Zelfstandig waren ze ongeveer tien dagen na het uitvliegen.

Omdat in de voliëre een ruime variëteit aan vogelsoorten is gehuisvest, is de voedertafel voorzien van diverse soorten zaden, zoals gemengd tropenzaad, gemengd kanariezaad, tortelduivenzaden, onkruidzaden en eien universeelvoer.

Ze pikken daaruit wat van hun gading is. Als de duivin aanstalten tot een volgend broedsel maakt, is het aan te bevelen de jongen uit te vangen en ze apart te zetten in een andere ruimte. Gebeurt dat niet, dan gaat de doffer ze als indringers achtervolgen en is de kans groot dat er ongelukjes gebeuren.

W.R.M.F. van Dijk, Kopakker 19, Biddinghuizen.

Tekst: Jan Kuiper Foto's: G. Ebben en W.D.H. Spijker

Pietpraat over Lizards

Men zou de Lizard eigenlijk best als een gebundelde verzameling van tegenstrijdigheden kunnen beschouwen, de praktijk draagt daartoe de aanleiding en de verdediging aan. In zijn/haar optimale verschijningsvorm oogst de Lizard alleen maar bewondering, de meningen over de Lizard als fokvogel zijn veel negatiever. De Lizard wordt tot de postuurkanaries gerekend, de verschijningsvorm is daarmee in tegenspraak. Deze litanie zou nog verder doorgezet kunnen worden, ik acht dat niet nodig. Daarentegen blijkt het dringend nodig om eens wat uitgebreider in te gaan op het wel en wee van de Lizard in het algemeen, daaraan blijkt grote behoefte te bestaan.

Het heeft naar mijn mening hoegenaamd geen zin om als een kat om de hete brei te draaien, de Lizard dankt zijn geringe populariteit aan de volkomen onzekere fokuitkomsten, zonder enige twijfel. Duizenden vogelliehebbers hebben, ongetwijfeld, gepoogd deze fraaie vogel in de perfectie te fokken, in veruit de meeste gevallen resulterend in toch maar wel wat anders omdat het niet wil lukken. Zuiver foktechnisch bezien is de fok van Lizards een ondankbare aangelegenheid, veel ondankbaarder dan de fok van de andere kanarie-achtigen. De reden?

Als een paal boven water staat vast dat de ingewikkelde genetische structuur der Lizard in sterke mate verhindert dat van zekere uitkomst verwachting sprake kan zijn, de fok van Lizards zal bij voortduring sterk afhankelijk zijn van het toeval... van de geluksfactor!

In aanmerking nemend dat de Lizard al minstens 100 jaar in woord en geschrift begeleid is, geen der voorlichters heeft het in al die tijd aangedurfd een paring aan te bevelen die met voldoende zekerheid tot resultaat zal leiden, ook ik zou dat voor geen goud durven te doen.

Waarom niet?

Omdat zelfs de paring van ideale ouderdieren slechts bij wijze van uitzondering leidt tot het ontstaan van exemplaren die eveneens het predicaat ideaal zouden mogen dragen. Mede hierom en hierdoor kunnen Lizards in een groot aantal variaties in

estuurd worden naar tentoonstellingen, de reeds toegestane diversiteit heeft de Lizard echter niet populair kunnen maken bij de gemiddelde ogeliefhebber.

Het totaalbeeld van de Lizard wordt verheerst door de uiterst merkwaardige pigmentering, in plaats van pigmentstreepjes vertoont de Lizard een chubtekening, deze chubtekening wordt ook bij sommige hagedisoorten aangetroffen, vandaar de naam Lizard = hagedis. De genoemde chubtekening valt in twee groepen uiteen, namelijk de rugtekening (spangles) en de borsttekening (rings). Het is nuttig om in te calculeren dat de borsttekening doorloopt tot aan de staartinplant, ook de flanktekening behoort tot de zgn. borsttekening. De totale pigmentering is diepzwart, hoort dat in ieder geval te zijn, datzelfde geldt voor de hoorn-eien (snavel-pootjes-tenen-nagels). De verlangde zwarte pigmentuiting is slechts voorbehouden aan de jonge generatie, de A-vogel dus, naar mate de vogel ouder wordt zal het pigment toenemende mate 'vergrijzen'. Incidenteel zullen tweedejaarsexemplaren (B-vogels) de eisen voor het pigment nog aankunnen, daarna gaat het echter onverbiddelijk bergafwaarts met het zwart. Om ieder misverstand uit te sluiten, zulke dieren zijn als fokvogels niets minder geschikt!

Alleen de pigmentering bezit de Lizard eveneens een grondkleur, deze is niet bij kleurkanaries de bijkleur. De grondkleur van de Lizard kan zijn oud (dubbelgeel)-zilver(enkelgeel)-wit (recessief en dominant)-oranje-rood (intensief en schimmel). In de huidige omgeving is maar ten dele terug te vinden welke grondkleur de vogel bezit, zo kan een goudlizard zowel de dubbele geelfactor alsook een intensieve oranjerode kleur dragen. Om dit enigszins te verduidelijken is de NBvV er toe overgegaan om roodfactorige Lizards te ondertitelen met oranjeroodbrons of oranjeroodbronschimmel, de enkelgeelfactorige wordt niet als zilverlizard doch als Lizard aangesproken, ongeacht de witfactor heet een Lizard met een witte grondkleur een blauwe Lizard, nee, NIET zilver!

Overigens, in Engeland is de blauwe variëteit nog steeds niet erkend, men

wil er niet van weten. Tot dusver zijn aan de orde gekomen de pigmentering en de grondkleur, blijft nog te behandelen de kopvlek (cap). Deze cap of kopvlek bevindt zich op de kop, loopt van de bovensnavelinplant boven de ogen langs naar de nek, wanneer een lijn getrokken zou worden van de snavelpunt door de ogen naar de nek zou de kopvlek nergens onder die lijn komen. Wanneer dat in de nek wél het geval is heet de vogel 'overcapped', als de ogen zich in de kopvlek bevinden heet dat 'baldface'. Genoemde fouten treden meestal op ten gevolge van de paring van volledige kopvlek x volledige kopvlek.

Niet alle Lizards zijn in het bezit van een kopvlek, er is een variëteit zonder kopvlek die non-cap genoemd wordt, en dan zijn er nog talloze variaties in gedeeltelijke kopvlekken van willekeurige afmetingen en vormen. Inzake de kopvlek erkent de NBvV twee varianten, te weten de volledige kopvlek (clear-cap) en de ontbrekende kopvlek (non-cap). De talloze tusseliggende onvolledige kopvlekken (broken-caps) worden dus in onze organisatie niet als TT-vogel erkend. De kopvlek is ongepigmenteerd, bij de non-cap loopt daarentegen de rugtekening door tot de bovensnavel, vogels met een gedeeltelijke kopvlek zijn derhalve deels gepigmenteerd en deels ongepigmenteerd op de plek waar de kopvlek zou kunnen zitten.

Vast staat dat de chubtekening en de ontwikkeling van de kopvlek los van elkaar tot stand komen, helaas niet gekoppeld zijn. Ten opzichte van normaal-pigment gedraagt de chubtekening zich terugtrekend (recessief), de kopvlek gedraagt zich echter onberekenbaar dominant. De paring van een Lizard met cap aan een gewone gepigmenteerde kleurkanarie levert jongen op die een normale pigmentuiting bezitten, bijna alle jongen hebben daarentegen enige kopvlevorming op de kop. Ergo, chub en kopvlek gedragen zich ten opzichte van elkaar zeer onafhankelijk, helaas.

Om de deur zachtjes dicht te doen, ook de paring van non-cap x non-cap levert niet zelden jongen op met kopvlevorming!

Waar brengt dit alles ons in de praktijk is een gerechtvaardigde vraag op dit moment, wellicht ten overvloede

benadruk ik nogmaals dat er door mij inzake de samenstelling der fokparen geen garanties gegeven worden voor het resultaat, de praktijk wijst uit dat zulks onmogelijk is en waarschijnlijk zal blijven.

Er van uitgaand dat u geen bonte vogels gebruikt in de fok, dat u scherp selecteert op de pigmentgradatie en het formaat, dan staan de volgende mogelijkheden open in de fok:

volledige kopvlek x onvolledige kopvlek of omgekeerd;
volledige kopvlek x ontbrekende kopvlek of omgekeerd;
onvolledige kopvlek x onvolledige kopvlek.

De aangegeven paringen zullen een geheel gelijk uitkomstpercentage aan volledige, ontbrekende en onvolledige kopvlekken te zien geven, wanneer bij u uit zo'n paring 50% volledige kopvlekken verschijnen hebt u alle mazzel van de wereld! Het heeft in de fok van Lizards geen zin om intensieve exemplaren aan elkaar te koppelen, het heeft ook geen zin om volledige kopvlekken aan elkaar te paren, in het eerste geval heeft dit gevolgen voor de bevedering en het formaat en in het tweede geval mag u overcapped of baldfaced exemplaren verwachten.

Het is wel zinvol om bij het gebruik van ouderdieren met een onvolledige kopvlek de ouderdieren zo bij elkaar te zoeken dat ze samen één volledige kopvlek bezitten, de praktijk wijst uit dat zo samengestelde fokparen vaak in positieve zin voor verrassende resultaten zorgen.

Ik realiseer me ten volle dat deze pietpraat over de Lizard een aantal lezers ontmoedigen zal, dat een aantal lezers nu zeker nooit aan Lizards zullen gaan beginnen, dat heeft me er toch niet van weerhouden om een waarheidsgetrouw beeld te schetsen van de situatie, naar mijn mening heeft het geen zin propaganda te bedrijven die niet gesteund wordt door de realiteit. Gelukkig kent ook onze organisatie vasthoudende fokkers die gewoon doorgaan met het fokken van Lizards, zij nemen dus de negatieve aspecten op de koop toe. Veronderstel eens dat dat niet zo zou zijn, dan zou het snel gedaan zijn met het tekeningsjuweel dat Lizard heet!

De volgende maand zal ik met u de Border behandelen, TOT DAN!

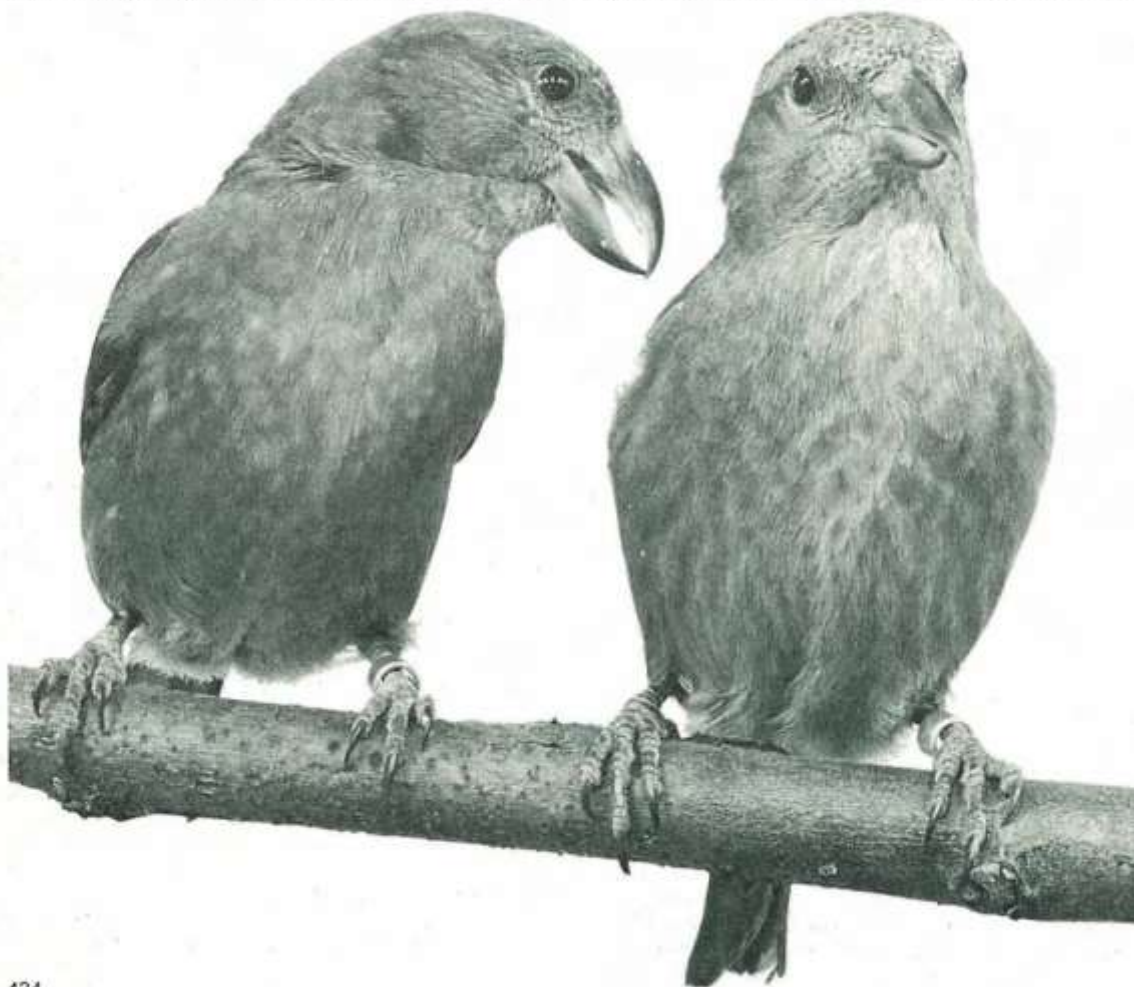
Geslaagde kweek met kruisbekken (Loxia curvirostra)

Kruisbekken hebben de reputatie volièrevernielers te zijn. De beplanting kunnen ze nu eenmaal niet met rust laten tenzij alle blaadjes er af zijn. Vooral in het voorjaar richten ze veel schade aan door de botten van bomen en struiken op te peuzelen. Ook plastic of rieten matten moeten het ontgelden. Niettegenstaande deze minder goede eigenschap, vind ik kruisbekken boeiend genoeg om ze te houden. In ons land, België, is dat toegestaan.

Vooraf de eigenaardige snavel fascineert mij en bovendien is het bijzonder interessant om te zien hoe ze die snavel, welke op het eerste gezicht een handicap lijkt, hanteren. Bij ob-

servatie van deze vogels merk je hoe handig en vlug ze met hun gekruiste bek de zaden pellen, om dan nog maar te zwijgen over hun handigheid om daarmee de sparretoppen te

openen en er de zaden uit te halen. Waar ze vooral prijs op stellen zijn takken van de LORK, een boom met heel kleine sparretoppen. Ook gekiemde zonnebloempitten vinden ze een lekkernij maar niet teveel want anders worden ze te vet. Naast de bovengenoemde lekkernijen, zijn ze tevens op een goed mengsel kanariezaden in uitstekende conditie te houden. Ook op onze tentoonstelling in België doen ze het erg goed, vooral de poppen. Bij de mannelijke vogel

omt er wat dat betreft een probleem is, namelijk het op kleur houden. In de volière verliezen ze gemakkelijk hun mooie rode kleur en dat kost op de tentoonstelling punten. Wil je de vogels op kleur houden, dan is het bijvoeren van caroteenhoudende producten noodzakelijk. Het toevoegen van rode kleurstof aan het drinkwater wil wel wat helpen, maar niet zo als bij de roodfactorige kanaries.

De pop welke ik bezit ging in 1979 haar vijfde levensjaar in. Ze was bijzonder rustig van aard, nagenoeg lam. Een vriend van mij had 2 jonge kruisbekken van 1978 en omdat ze erg vernielzuchtig waren, deed hij ze aan de hand. Zo kwamen ze dan in mijn volière terecht. Een er van, de pop, kreeg een oogontsteking en ondanks de goede zorgen overleefde zij het niet. Toen heb ik de oude pop naar bij de jonge man in een aparte volière, van 1 m breed, 2 m lang en 2 m hoog, geplaatst. Om de daarin gelante struiken wat te beschermen ordde ik er voor dat er regelmatig erse sparretakken aanwezig waren. Hierna knaagden ze naar hartelust. Tijdens de winter voerde ik ze regelmatig gekiemde zonnepitten. Op een gegeven dag zag ik dat de pop bij de man om voer bedelde en steeds meer erhaalde zich dat. In januari 1979, op 15 maart, zag ik dat de pop bij de man vroer toen ongeveer 18 graden, begon de pop kruisbek aan de nestbouw.

Wist dat kruisbekken in de winter roeden, maar ik wachtte toch nog tot eind februari om de volière aan te passen aan kweekomstandigheden. Bovendien had ik van het resultaat vrolijk gezegd geen hoge verwachtingen. De volière werd dus pas eind februari herschapen in een klein denbos. Toch duurde het nog tot ongeveer 15 maart dat ik de eerste paring kon waarnemen. De man zat luidseks te zingen en de pop had een

grashalm in haar bek. Ze verleidde, op de manier zoals ook een groenlingpop dat doet, de man en kort daarna vloog de man op haar af en volgde onmiddellijk de paring. Op zo'n moment doet het je wel wat en hoop je alleen nog maar dat er een geslaagde kweek zal volgen. Tegen 25 maart had de pop een nest gemaakt in een tralienestkastje van 12 x 12 x 12 cm. Het betrof een nestkastje dat veel op het bekende kanariestkastje lijkt. Het wachten begon toen lang te duren en ik liep al met de gedachte rond dat het niets zou worden omdat de pop best wel eens te oud kon zijn.

Op 7 april echter trof ik in het nest het eerste eitje aan. De volgende dag het tweede en weer een dag later het derde eitje. Van toen af kwam de pop bijna niet meer van het nest en de man voedde haar.

Weer was het lang wachten en bovendien was het nog steeds erg koud en af en toe viel er nog sneeuw. Ik gaf de hoop op, maar op 25 april zal ik dat de pop op de rand van het nest zat met haar kopje in het nest gebogen. Ik uiteraard vlug gaan kijken. De pop moest ik als het ware van het nest tillen en toen zag ik dat er één ei was uitgekomen, een tweede ei wel bevrucht en het derde ei niet bevrucht was. Ik was erg gelukkig, één jonge kruisbek. De jonge vogel werd gevoerd met zaden van de Lork, veel vogelmuur, gekiemde zonnepitten, CeDe-eivoer, trosglerst en door het eivoer gemengde meelwormen. De hoofdschotel werd echter wel gevormd door de zaden van de Lork. Het tweede bevruchte ei is niet uitgekomen.

De jonge kruisbek groeide erg goed en op 1 mei heb ik de vogel geringd met een ring van 3.3 mm. De oudervogels voerden het jong terwijl ik er heel

dicht bij stond. Om moeilijkheden te voorkomen had ik de ring, voor ik hem aanlegde, zwart gemaakt. Ondanks het feit dat het erg propere ouders zijn en alles wat niet in het nest hoort er uit verwijderen, leverde de ring geen probleem op en dus bleef ook het jong onbeschadigd. Op 5 mei was het jong zodanig groot geworden dat het gehele nest gevuld leek. Wat mij het meest opviel was de zware snavel die helemaal recht was en nog niet gekruist. Toen de bevedering doorkwam leek de vogel meer op een goed uit de kluiten gewassen groenling, dan op een kruisbek.

Op 15 mei verliet hij of zij het nest om wat later hulpeloos te zitten bedelen om voedsel. Vooral de vader hield zich met het voeren bezig. Kort daarna begon geleidelijk de snavel zich te kruisen. De jonge vogel was er echt een zonder vrees en regelmatig kwam hij uit zichzelf op een door mij uitgestoken vinger zitten.

Gewoonlijk, wanneer ik iets speciaals kweek, wordt de jonge vogel na een achttal dagen door mij uit het nest genomen om het verder met de hand op te kweken. Ik heb dit bij de kruisbek niet gedaan en alles op een zo natuurlijk mogelijke wijze laten verlopen. Het is uitstekend gegaan mede ook omdat de soort erg rustig van aard is en zich bovendien gemakkelijk aanpast.

**A. van Mingeroot,
Jutestraat 41,
Zele, België.**

Naschrift redactie

Ingevolge de bepalingen van de Vogelwet, is het in ons land **niet** toegestaan om de Kruisbek in de volière te houden. Hij wordt niet als kooivogel genoemd. Het artikel ontvingen we van een van onze Belgische verspreide leden en wij wilden u dat vanwege de interessante aspecten beslist niet onthouden.

Kweken met prachtvinken

Franz Robiller
Foto: A. Mollinger

Voor de bekleding van de binnenkant gebruiken prachtvinken zachte mossorten, rietpluimen, kleine veertjes, (witte genieten de voorkeur) en wol. De kweker moet tijdens de nestbouw (die al binnen twee dagen voltooid kan zijn) opletten welke bouwstoffen de voorkeur hebben, en dan ervoor zorgen dat deze altijd in voldoende hoeveelheden aanwezig zijn. Zelfs tijdens het broeden en het grootbrengen van de jonge vogels moet absoluut nog steeds nestmateriaal worden verstrekt, omdat de kweekdieren – bijna uitsluitend het mannetje – in geringe mate ook in deze tijd nog verder bouwen aan het nest. Vinden ze geen nestmateriaal, dan beschadigen of verwoesten ze gemakkelijk andere nesten, om voor hun eigen nest nog bouwstoffen te pakken te krijgen. Er zijn dan onnodige twistpartijen met de andere dieren, en vaak worden daarbij broedsels afgebroken.

De vorm van het nest is in wezen altijd dezelfde. De bolronde of peervormige nesten hebben al naar gelang hun afmetingen (die van de vogelsoort en van het nestmateriaal afhangt) in het bovenste kwart of derde deel een vlieg gat, dat kan variëren in grootte. Dit heeft soms een buisvormige, naar beneden gebogen **invliegpip**, die echter vaak alleen maar is aangegeleid. Voor het aanleggen van deze pijp speelt het ter beschikking staande nestmateriaal een belangrijke rol, omdat hiervan de stevigheid van de pijp afhangt. Bij sommige soorten wordt de invliegpip nooit aangelegd, bij andere daarentegen is ze zeer lang. De tamelijk grove en wanordelijk ogende buitenkant van het nest wordt door de dieren goed op de ondergrond en aan voorwerpen (takken, gaas) bevestigd. Het binnenste van het nest wordt zacht en netjes gestofeerd.

Sommige prachtvinken bouwen ook zogenaamde **slaapnesten**, die voer een nog niet broedlustig paar of voer een die alleen als nachtverblijf dienen. Heeft het vrouwtje eieren gelegd, dan overnacht het mannetje bij deze soorten bij het broedend vrouwtje en de eerste tijd ook nog met de jongen in één nest. Bij verschillende soorten slapen de mannetjes nooit in het broednest, maar in een afzonderlijk slaapnest in de buurt of op een tak in het dicht struikgewas. Er zijn soorten die 's nachts alleen in slaapnesten overnachten, er zijn er ook die slechts op takken in het struikgewas slapen.

De vogels van heel enkele soorten bouwen op het zeer omvangrijk broednest nog een veel kleiner, vaak niet helemaal afgemaakt tweede nest, waarin 's nachts niet – zoal lange tijd ten onrechte werd aangenomen – het mannetje zit, maar da dient er misleiding van vijanden. Er kunnen ook verscheidene **'manner nesten'**, zoals ze ook worden genoemd, opzij aan het broednest vastgebouwd worden. Deze nesten zijn bij lange na niet zo omvangrijk, ze zijn goed en zo stevig uitgevoerd als een nest, dat dient voor broeddoeleinden maar de binnenkant van het nest is voor vijanden, meestal slangen, open en bloot aanwezig, om ze van het eigenlijke nest af te leiden.

Als ze een kunstmatige nestgelegheld benutten, bouwen de vogels ook een overdekt, kogelvormig nest (me vaak ook een invliegpip) in de nestkast. Nooit worden door prachtvinken komvormige nesten gebouwd zoals die bijvoorbeeld bij de inheemse vinken te zien zijn.

Om het succes van een broedsel niet in gevaar te brengen, moet men **nestcontroles** zoveel mogelijk achterwege laten. Sommige soorten verlaten het legsel al na de eerste controle terwijl andere geen reactie vertonen. Deze gevoeligheid is ook individueel verschillend, zodat de reactie van een kweekkoppel nooit is te voorspellen. Vaak verlaten echter deze kleine vogels hun eieren c.q. jongen meteen soms verpen ze nog uren daarna de jongen uit het nest. Als hij goed oplet kan de vogelliefhebber ook zonder nestcontrole vaststellen of zijn dieren broeden; hij merkt immers het a wisselend verdwijnen van een oude

ogel op, zodat dan reeds met zekerheid kan worden gezegd dat de vogels op eieren zitten. Hij kan uitrekenen wanneer de jongen ongeveer zullen uitkomen, tenminste als de broedduur van de betreffende soort bekend is.

Vanaf het begin van het broedsel wordt het geplande opfokvoer verstrekt, zodat de vogels bij het uitkomen van de jongen reeds aan dit voedsel gewend zijn. Vanzelfsprekend wordt het dan in grotere hoeveelheden aangeboden, zodat het de dieren altijd overvloedig ter beschikking staat. Uit de voedselopname en het ijverige rondwalen van de weekvogels in de kooi kan men conclusies trekken over het uitkomen van de jongen. Enkele dagen na het uitkomen is ook bij de meeste soorten bedelgeschreeuw te horen, dat 'n dag tot dag sterker wordt. De begrijpelijke nieuwsgierigheid naar het aantal jongen moet elke liefhebber naar bedwingen; want op zekere dagen dan de vreugde des te groter wanneer de jongen onbeholpen rondvliegen in de voliëre.

Vormaal gesproken verlaten jonge vogels niet voor de leeftijd van 3 weken hun nest. Gebeurt dit toch eerder, dan zijn ze daartoe door storingen aan het nest gedwongen geweest. Blijven ze aanzienlijk langer dan 3 weken in het nest, dan is dit vaak te wijten aan onvoldoende of verkeerde voeding. Alleen bij een typische verrottingsgeur in de kweekruimte en zodra de koppels ophouden met het aanvoeren van voedsel moet men voorzichtig en behoedzaam met een zaklamp in het nest schijnen, om eventuele dode vogels te verwijderen. Soms gaat van een broedsel, dat uit 3 of 4 jongen dieren bestaat, de zwakste van hen – of bij vlen krachtige vogels de ene of de andere – zonder uiterlijk zichtbare oorzaken dood. De typische lijkvlucht is op enige afstand van het nest al een dag na de dood waar te nemen. Meestal voeden de oudervogels, als ze daarvoor hun jongen al goed hebben verzorgd, enkele uren later na een aanvankelijke aarzeling verder het overgebleven kroost.

Om ze te kunnen herkennen en om het geslacht te kunnen bepalen wordt bij elk jong dier dat zelfstandig is geworden een gekleurde knijpring aangedaan. De kleur van deze ring

kan dan met het geslacht en de geboortedatum opgeschreven worden in een zelf aangelegd kweekboek. Sommige oudervogels beginnen onmiddellijk na het uitvliegen van de jongen met de bouw of het betrekken van een ander nest, om al weer te beginnen met een volgend legsel. Soms wordt ook het oude broednest opnieuw gebruikt. Er bestaat dan toch het gevaar, dat de jonge vogels van het eerste broedsel niet voldoende meer gevoerd worden, want de voeding is dan nog uitsluitend de taak van het mannetje. Om het **tweede broedsel** wat te vertragen, moeten alle stoffen die de vogels kunnen gebruiken voor het bouwen van een nest worden verwijderd. In grote kweekruimtes is deze maatregel moeilijk uitvoerbaar en bij een sterke broeddrijf van de vogels ook doeleloos; ze gebruiken dan de meest onmogelijke materialen. Worden echter de jongen van het eerste broedsel verder goed door het mannetje gevoerd en gedijen ze goed, dan is het tweede broedsel, voor het geval dit in het oude nest wordt begonnen, reeds vanaf het begin in gevaar.

Zeer vaak zoeken de jonge prachtvinken in de eerste tijd na het uitvliegen 's avonds hun broednest op. Hier worden dan de reeds gelegde eieren van het tweede broedsel bevuild en gedeeltelijk ook bij het verlaten van het nest mee eruit getrokken. Het aantal jongen dat uit het ei komt bij het tweede broedsel is dientengevolge altijd kleiner dan dat van het eerste. Om eventuele vechtpartijen met het oude mannetje te vermijden, moeten – vooral in kleine kweekruimten – de jonge vogels zodra ze zelfstandig zijn worden verwijderd en in een andere kooi of vliegruimte worden ondergebracht. Ook kunnen de reeds vlugge jonge vogels in andere broednesten kruipen en de daar broedende vogels storen of kleine nestjongen bij het verlaten van het nest meentrekken. Als deze niet onmiddellijk door de val doodgaan, zijn ze vaak al door afkoeling gestorven voordat de kweker ze vindt.

Succesvolle kweekkoppels worden in het winterverblijf van elkaar gescheiden ondergebracht en pas in het voorjaar bij het overbrengen naar de kweekruimte weer met elkaar verenigd. Anders kan het makkelijk komen tot een tussentijds inzetten van

de broeddrijf en zowel door de onrust die meer vogels in één kooi veroorzaken als door het ontbreken van nestmogelijkheden kan legnood gaan optreden. Bij het overbrengen naar de winterverblijven moet men erop letten, dat nooit soorten bij elkaar gedaan worden, die elkaar niet verdragen.

In het voorjaar worden na een grondige reiniging, ontsmetting en inrichting (nieuw droog riet, nieuwe dennetakken, enz.) de kweekruimten weer door de koppels betrokken. Indien mogelijk wordt elk koppel in de ruimte ondergebracht, waarin het het jaar daarvoor met succes jonge vogels heeft grootgebracht. Om de vogels eerst te laten wennen aan de nieuwe omgeving en niet meteen met het broeden te laten beginnen, krijgen ze de eerste 2 tot 3 weken na het overbrengen nog geen kunstmatige nestgelegenheden en geen nestmateriaal.

Ze zijn na de wintermaanden – zelfs bij de beste voorbereiding op de kweek – lichamelijk niet zo sterk, dat ze meteen met een broedsel kunnen beginnen. In die 2 tot 3 weken heeft het kleine vogellichaam de mogelijkheid zich in te stellen op het nieuwe leefmilieu en kan het door vliegen, bestraling door de zon, enz. zodanig aansterken dat het organisme tijdens de broedperiode voldoende reserves ter beschikking staan. Worden deze adviezen niet opgevolgd, dat treden de eerste dagen na het overzetten in de kweekruimte vaak verliezen onder de kweekvogels op. Meestal gaan dan de vrouwtjes dood aan legnood, of ze leggen eieren zonder kalkschaal, zogenaamde windeieren. Het leggen van zulke eieren komt voort uit een tijdelijke storing in de mineralenhuishouding van het vrouwtje. Het uiterlijk gezond en krachtig ogende dier wordt door het te vroege en zinloze leggen van eieren weer verzwakt, zodat een kweeksucces dit jaar waarschijnlijk niet meer optreedt.

□

Exotische vogels, als huisdieren

Ja of Nee

Natuurbehoud (vervolg)

door R.J. Sterk, (dierenarts)

5. Niet-zeldzame/bedreigde soorten (vervolg)

b. Papegaai-achtigen (orde Psittaciformes; vervolg)

Ara's en Amazonepapegaaien
(geslachten Ara, Anodorhynchus en Amazone)

De geslachten Ara (Ara's) en Anodorhynchus (Hyacinth-ara's) behoren tot de geslachtengroep der Wigstaartparkieten (Araini) en het geslacht Amazone tot die der Stomostaartpapegaaien (Psittacini). Beide geslachtengroepen behoren met enkele andere tot de onderfamilie der Psittacinae oftewel de 'Echte Papegaaien'. U bemerkt dat de Nederlandse benaming van 'parkiet' of 'papegaai' nog niets zegt over hun taxonomische indeling in het Vogelrijk.

Hoewel ook andere soorten – bijv. Agapornissoorten en vele Australische parkietensoorten – tot deze onderfamilie behoren, heb ik toch de Ara's en Amazonepapegaaien hier samen genomen vanwege de vele overeenkomsten die er bestaan in hun tot binnen de internationale vogelhandel.

Ara's en Amazonepapegaaien zijn alle afkomstig van het Zuid- en Midden-amerikaanse continent. In het februari-nummer van 1979 werd reeds vermeld dat van het oorspronkelijk 22 soorten tellende geslacht Ara er al Buitgestorven zijn en dat van de resterende 14 soorten er nog eens 4 zijn opgenomen in de Wet Bedreigde Uitheimse Diersoorten. Dit laatste geldt ook voor de 3 soorten Hyacinthara's en maar liefst 16 soorten van het 26 soorten tellende geslacht Amazone. Ook werd daar gesteld dat naast grootschalige ontbossing (aanleg van wachepet door de Amazone) ook de vogelhandel debet is geweest aan de huidige zeldzaamheid van die soorten, en ook dat de huidige vogelvangst nog steeds een reële bedreiging vormt voor de nog reste-

rende niet-zeldzame soorten indien die op zo'n grote schaal door blijft gaan.

Ara's en Amazonepapegaaien worden vrijwel uitsluitend als kooi- of kettingvogels gehouden, waardoor van voortplanting in gevangenschap nauwelijks of niet gesproken kan worden; het overgrote merendeel van de in gevangenschap gehouden exemplaren dient ter opijustering van de woonkamer of als – hoe misplaatst dit ook is – gezelschapsdier of statussymbool. Maar hierover kom ik in een later hoofdstuk terug. Een feit blijft dat Ara's, maar vooral Amazonepapegaaien bij de handelaren en dierenwinkels als warme broodjes bij een snebuffet over de toonbank vliegen: Amazonepapegaaien (maar ook Grijs Roodstaartpapegaaien zo-

als we later zullen zien) zijn een soort Cash-and-Carry-produkt geworden, ondanks hun vaak niet geringe aanschafprijs. Voortplanting in gevangenschap wordt verder bemoeilijkt – en nu draait ik over liefhebbers die wel pogingen in het werk stellen om er mee te kweken – doordat zij pas na enkele jaren geslachtsrijp zijn en omdat aan het uiterlijk niet zichtbaar is of we met mannelijke of vrouwelijke exemplaren te doen hebben. Een lichtpunt voor deze pure liefhebbers vormt de vrij bekende, nieuwe methode van sexe-bepaling door middel van endoscopie (zie het artikel in Onze Vogels van mijn collega Kaal in mei 1979).

Hoewel deze methode zeker een stimulans zal zijn voor het ontwikkelen van een meer geïntensiverde kweek, zal het nog wel even duren voordat deze methode op grotere schaal toegepast zal worden; de aanschaf van een endoscoop is namelijk een kostbare zaak. Andere mogelijkheden voor sexebepaling, zoals chromosomenonderzoek, zijn tot nu toe in Nederland niet toegankelijk voor particulieren en bovendien nog kostbaarder en bewerklijker.

Ara's en Amazonepapegaaien worden vaak als jonge nestvogels gevangen door de inheemse bevolking, met de hand opgefokt en als bijverdienste verkocht aan handelaren; in hoeverre dit van invloed is op de leeftijdsamenstelling van de natuurlijke populariteit is mij onbekend. Een andere menselijke bedreiging vormt de jacht op deze vogels om hun veren en vlees door de Indiaanse bevolking.

De soorten die via Onze Vogels (1974-1975) en prijslijsten (1976) het vaakst aangeboden werden zijn de **Blaauw- en Geelvoorhoofdsamazone** (Amazone aestiva en A. ochrocephala) en de **Rode en Blauwgele Ara** (Aa macao en Ara ararauna); het overgrote merendeel betreft aanbiedingen van handelaren.

In het oktobernummer van 1978 zagen we dat bijna 60% van de in Nederland ingevoerde 'Papegaaien' (via KLM, Schiphol 1975) afkomstig was uit Zuid- en Midden Amerika; dit betekent dat in dat ene jaar ongeveer 6000 Amazonepapegaaien en Ara's zijn ingevoerd. In de periode 1970-1974 werden op de Londense luchthaven Heathrow bijna 5000 Amazones en 1300 Ara's aangevoerd; hiervan waren er resp. bijna 2000 en 200 bestemd voor doorvoer.

Museum König in Bonn

door Paul Pütz

een eldorado voor kwekers van vinkachtigen en andere vogelliefhebbers

Als u eens, op vakantie, in de buurt van Bonn/Rhein komt, raad ik u aan, om in ieder geval eens een bezoek te brengen aan het Zoölogisch Museum König, vlakbij het Bundeshaus. Als u in groepsverband komt, zijn er ook deskundige rondleidingen mogelijk (ruim op tijd een afspraak maken met het museum).

Binnen de Duitse Bond van Kanarie-kwekers (DKB) bestaat een speciaal-club voor Bastaarden en Vinkachtigen. In de zomer van het vorige jaar kregen kwekers, vogelliefhebbers en kenners van vinkachtigen voortaan de gelegenheid om regelmatig in groepsverband het museum König te bezoeken en daar de erg omvangrijke verzameling opgezette vogels te bekijken, om zo aan de hand van dit materiaal een overzicht te krijgen van het grote aantal vertegenwoordigers van deze vogelfamilie.

Mevrouw Dr. van den Elzen, de heer Dr. Wolters en ook vogeltekenaar Hermann Heinzel, die jarenlang medewerker is geweest van dit museum, hadden op zich genomen, om aan de uit de gehele Bondsrepubliek afkomstige belangstellenden de vele vertegenwoordigers van de groep der Distelvinkachtigen (*Carduelinae*) te laten zien, uit te leggen en vooral de enorme rijkdom aan variëteiten te demonstreren binnen de Kanaries, Roodmussen, enz. wat betreft grootte en kleur van de bevedering.

Heel algemeen kan men zeggen, dat vanaf het hoge noorden naar het zuiden toe de melanine van donkere tinten overgaat in lichtere nuances. Ook het zogenaamde eiland-effect wordt besproken, wat inhoudt, dat op eilanden dikwijls bijzonder grote of bijzonder kleine exemplaren van een vogelfamilie kunnen worden aangetroffen.

De specialisatie wat betreft de voedselopname wordt uitgelegd aan de hand van de vaak zeer verschillende snavelvormen.

Van sommige vogelsoorten is maar één enkel exemplaar aanwezig, van andere soorten heeft men volle ladingen, waarin de vogels netjes en overzichtelijk zijn gerangschikt.

Een gedeelte van de aanwezige vogels is al meer dan 100 jaar oud.

Met de alpinopet op (symbool voor de

schilders en tekenaars?) zien we op de foto de vogeltekenaar Hermann Heinzel, die met behulp van de aanwezige vogels en ook van de door hem gemaakte tekeningen bijzondere details en kleine verschillen uiteenzet.

Zoals reeds gezegd, een deel van de collectie is meer dan een eeuw oud. Het beschermen van zo'n waardevolle collectie tegen ongedierte, vooral motten, vereist voortdurende zorg en voornamelijk mottenballen, om het in lekentaal te zeggen. De mottenballengeur, die daardoor ontstaat, merkt men niet meer, als men een tijdje binnen is.

De lezer zal zeker begrijpen, dat een dergelijke kwetsbare verzameling opgezette vogels, die vooral bedoeld is voor wetenschappelijk onderzoek, niet zomaar vertoond kan worden aan elke **individuele** bezoeker van het museum. Maar als er geïnteresseerde groepen zijn, die een bezoek willen brengen, dan is van te voren wel een afspraak met de directie van het museum mogelijk.

Denkt u niet, dat men daar in het museum van de groep der vinkachtigen alleen maar kanaries of sijsjes e.d. te zien krijgt. Neen, bij het noemen van de vogelnamen moet men dikwijls toegeven, dat men van een deel hiervan nog nooit gehoord heeft – laat staan, dat men de betreffende vogels ooit gezien heeft.

Kijkt u bijvoorbeeld maar eens naar de namen uit de geslachtengroep Roodmusachtigen, zoals: Gebergteroodmus, Putter, Mexicaanse Roodmus, Woestijnvink, Rose vink, Mexicaanse sijs, Kneu, Purpervink.

In het kader van de bescherming van in het wild levende vogels heeft de kweek van vinkachtigen in de volières van de Duitse kwekers een zeer bijzondere betekenis gekregen. Door het aanschuiven van gesloten voeringen levert de kweker het bewijs, dat de vogels die hij in zijn bezit heeft door hemzelf zijn gekweekt. Ook als de vogel verhuist van de ene liefheb-

ber naar de andere, is de vaste voering een bewijs, dat het hier gaat om gekweekte en niet om gevangen exemplaren.

Boekvinken zijn er ook in vele variaties. De Blauwe vink van Tenerife, die heel duidelijk de blauwe structuurkleur vertoont – en dus echt blauw lijkt – heeft een grote indruk op mij gemaakt.

Vogels, die momenteel met uitsterven worden bedreigd, en op de zogenaamde 'Rode lijst' staan, zijn ook in deze verzameling aanwezig, zoals de Kapoetsensijs en de Yarrells sijs; in het algemeen is trouwens de groep der sijsen in grote aantallen en vele soorten aanwezig.

Wie dus de gelegenheid heeft, om het Museum König met zijn verzameling opgezette vogels eens te bekijken, moet deze kans zeker niet onbenut laten.

Vertaling uit het Duits:
Jan Luysterburg

Artis' nieuwe aanwinsten

Een opmerkelijke net aangekomen logé is het paar Roodstaartraafkaketoes, *Calyptorhynchus magnificus*, een inderdaad magnifieke aanwinst uit de dierentuin van het Australische Adelaide. Lang 60 cm, bij de man zwart en en felrode band over de staart, diens pop bruinzwart met gele spikkels en een gele staartstreep, maakt het stel furor.

Boeiend ook de 1-1 Trompetzwanen, mede daarom omdat deze grotere, zwartsnavelige zwaan, cygnus, zo'n 70 jaar geleden zo op het randje van de ondergang balanceerde, dat men deze Amerikaanse vogelsoort al had 'opgegeven'.

De raaf slaat aan!

juicht Panda, het blad van het zo sympathieke Wereld Natuur Fonds. Nadat in '77 – voor het eerst sinds '27 – weer 3-3 raven tot broeden kwamen is het aantal broedparen toegenomen tot 9. Zoals de lezer(es) wel zal weten heeft men deze, hier eens inheemse maar gaandeweg verdwenen vogel heringevoerd. Als kinderen van deze tijd blijken die 'nieuwe' gevleugelde burgers zich nogal eens te voeden met de overreden slachtoffers langs de snelweg. Jammer genoeg

zijn door kennelijk milieu-onvriendelijke mensen er zopas 4 stuks neergepakt... Berichten over raven in gebieden waar de oplettende – en dat zijn wij toch allemaal? – vogelvriend ze voordien nog nooit had gezien, zijn Natuurbeheer hartstikke welkom! Bereikbaar bij: T. Renssen, Rijksinst. v. Natuurbeheer, Kemperbergerweg 67, Arnhem, tel. 085 - 45 29 91. Men hoopt dat er in '80 veel jongen zullen uitvliegen. Mede dankzij u!

Edwaard-, Nepal-, Mikado- en Pauw-fazanten. Wie vriend René v.d. Mark's activiteiten volgt weet, dat men met de tegenwoordige broedmachines de... gekste eieren kan laten uitkomen. De papegaaiachtigen bleven ook niet achter want men had in Amsterdam succes met de berg-, roodvleugel- en adelaideparkieten plus de groennekloeris. Wat cijfers: 1 witwangtoerako, 3 Tasmaanse rallen, 2 ooievaars, 3 reuzenijsvogels, 1 inkastern, 4 koereigers, 1 jan v. gentjong. Opmerkelijke demarrages want de zoogdierploegen bleven in het fokpeloton achter.

Engelands gastarbeider: Parkieten

Engelands gastarbeider-Parkieten

In de regio Kent krioelt 't van de verwilderde Halsbandparkieten! Vooral rondom bebouwde kommen komen ze makkelijk aan de kost. In Bromley bij notabene de wereldstad Londen ziet men zwermen van 80 stuks en elders vluchten van 45 exemplaren. Men schat het aantal broedparen op minstens 100 vermoedelijk in totaal 200 stel. Er wordt wat uitdrukkelijk gesteld, dat deze inburgering niet te danken, maar te 'wijten' is aan het laten ontsnappen en/of moedwillig uitzetten van (voormalige) vollère-vogels.

In Amerika en Australië hetzelfde met Koereigers wat wij zelf al eens meldden vanuit Florida waar, zo vertelde men ons daar, deze er door een grappenmaker gebracht zijn om bij-

wijze ven 'practical joke' na te gaan of ze 't ook zonder Afrikaanse runderen kunnen stellen. In Australië zitten ze al v.a. '20 en broeden er sinds '48. Als immigranten zijn ze eveneens in Nw Zeeland gesignaleerd. In de winter (dàár immers hùn zomer?) van '79 telde men er 600.

Artis maakt zijn kweek- balans op

En schrijft in de burgerlijke stand in: 8 gekuifde Zaagbekken, 6 Hawaïganzen, 5 Grijskopganzen, 2 Paradijs csarcas want de watervogels hebben er, zegt men, overuren gemaakt. Interessant voor wie daar zelf mee experimenteert of er 'mee zit te morksen': kuikens bij de Mesbekpauwieren,

Brazilië kapt zich de vernieling in

Nu door het bezoek van de Paus dit land zó in het nieuws kwam stemt het droevig te moeten horen dat het vermaarde, zo vogelrijke regenwoud er finaal aangaat. Gaat men (door het achterwege blijven van beperkende maatregelen) in dit tempo voort dan is dit gigantisch woud er over 30 jaar geweest... Met alle milieugevolgen vandien. Zoals de lezer(es) weet had dit tropenwoud vroeger een oppervlakte van 140 x ons land!

de Josselin de Jong.

Noteer nu al in uw agenda!

VOGEL '81

met meer dan 7000 vogels in honderden soorten.
De GROOTSTE VOGELSHOW van Nederland

Van 8 t/m 11 januari 1981
in HET TURFSCHIP te BREDA.

EEN GEVLEUGELD EVENEMENT

Geopend:

Donderdag 8/1 van 13-22 uur
Vrijdag 9/1 van 10-22 uur
Zaterdag 10/1 van 10-19 uur
Zondag 11/1 van 10-17 uur

Toegangsprijzen:

Volwassenen /5,-
Kinderen tot 12 jaar /2,50
en bejaarden /2,50

Oplossing tegen probleem katten op de volière

Na jarenlange ellende, veroorzaakt door katten op de volière, waardoor bij mij tientallen broedsels zijn verloren gegaan, denk ik nu van het probleem te zijn verlost.

Uiteraard zijn er vele mogelijkheden om de katten 's nachts van de volière te houden.

Ik noem dubbelgaas, schrikdraad, hond in de tuin etc.

Deze oplossingen of varianten daarvan, zijn niet voor iedereen toe te passen.

Dubbelgaas is ontsierend en bij begroeide volières lastig. Schrikdraad maakt veelal aarde of kan – als de volière van geplastificeerd gaas is vervaardigd – niet worden gebruikt. Een hond in de tuin in de nachtelijke uren is voor uw burens niet aan te raden. Ook u vindt het vervelend als uw buurman in de nacht hun kat buiten laten.

Uiteraard zijn er nog meer mogelijkheden tegen de katten te bedenken, maar wij moeten er vanuit gaan dat – ook al zouden uw burens hun katten

in huis houden – er toch verwilderde katten in uw tuin komen.

Overigens is het zo langzamerhand voor vele 'kattenliefhebbers' gebruik geworden tijdens hun vakantie de poes aan haar lot over te laten op goed geluk dat zij of hij ná de vakantie nog zit te wachten op de terugkomst.

Zelfs hebben velen er niets van hun kat als 'wegwerpartikel' ergens buitenaf te laten zodra de vakantie voor de deur staat. Immers na de vakantie is er zo weer een nieuw exemplaar beschikbaar.

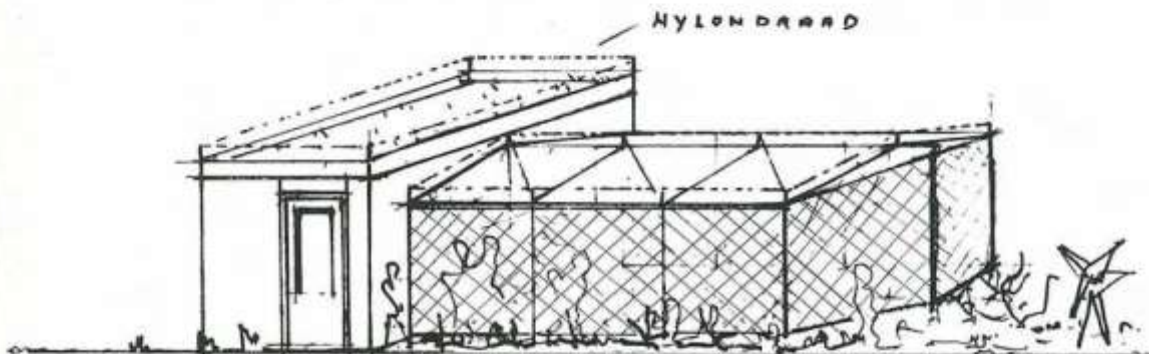
Maar hoe houd ik nu de katten van de volière?

In het prille voorjaar, vlak voor het broedseizoen heb ik op de volière dunne nylondraden aangebracht.

Deze draden (0,35 mm) heb ik gespannen langs ballijnen uit een oude paraplu (meestal roestvrij materiaal) voor zien van kleine gaatjes. U kunt er de nylondraden gemakkelijk door rijgen. Op een afstand van ± 10 cm bover het gaas gespannen is het voor een kat (haast) niet meer mogelijk op uw volière te komen, laat staan te lopen. Als u de draad langs de omtrek spant en daarna nog eens in zig-zag-vorm over de volière, dan levert dat zondermeer resultaat op.

Na het spannen van de draden, ook op de schutting, heb ik geen katten meer op mijn volière gehad. Broedende vogels worden niet meer verstoord en 's nachts slaap ik weer zonder door fladderende, vogels opgejaagd door katten, te worden gestoord. Succes!

A. Roza

Unieke collectie
MEDAILLES/BEKERS

Vraagt uw dealer
of ons naar onze
EXCLUSIEVE
KATALOGUS
35 jaar

HELLINGMAN BV
APELDOORN
Wilmersdorf 20
Telefoon 055-410622
afd. verkoop
fabricage-vakgroothandel

ENERGIE bespaar nu.

De donkere dagen zijn voorbij!
TL Balk verlichting 35 cm.
Gebruikt geen stroom, hij kan uw meter niet
trekken. 8 Watt.

Prijs slechts f. 79,50

Bestellen door storting op:
Postgiro 4427473 t.n.v. R. Niemeijer
Postbus 83 - 2950 AB Alblasserdam

Opleiding keurmeester tropen- en grasparkieten

Op woensdag 7 januari 1981, wordt in het Turfschip te Breda een test afgenomen van hen die de opleiding keurmeester tropen- of keurmeester grasparkieten willen gaan volgen. Zij die daarvoor geïnteresseerd zijn, reeds vijf jaar betreffende vogels hebben gekweekt en reeds redelijk tot ruime kennis hebben van de betreffende vogelsoorten c.q. kleurslagen, kunnen zich voor die test aanmelden.

De basisopleiding zal zoveel mogelijk regionaal worden gehouden en twee jaar duren. Naast een maandelijke bijeenkomst dient men veel aan zelfstudie te doen en ook zal de adspirant keurmeester tijdens de opleidingsperiode van twee jaar, minimaal 10 keurdagen moeten bijzitten bij een keurmeester tijdens de keuring.

Na het voltooien van de basisopleiding zal de tropenkeurmeester nog een éénjarige opleiding moeten volgen, waarbij dan keuze gemaakt kan

worden uit Zebra's en Japanse meeuwen, grote parkieten en agaporniden, vruchten- en insecteneters, Europese koolvogels en bastaarden. De grasparkietenkeurmeester zal een éénjarige opleiding grote parkieten en agaporniden moeten volgen. Uw opgave voor de test mag alleen schriftelijk worden gedaan **vóór 6 december** a.s. aan: Secretaris Technische Commissie de heer **G. van der Meijden, Kempenlandstraat 27, 5283 CK Boxtel.**

Een volgende test zal pas over twee jaar worden afgenomen.

Van de technische commissie tropen Bonte agaporniden

Voor het keuren van bonte agaporniden geldt een bontpercentage tussen 40 en 60 procent, terwijl het streven gericht moet zijn op symmetrisch getekende vogels waarbij de aaneengesloten veervelden egaal van kleur dienen te zijn. De kleurmutaties met bont, zoals zeegroen, zeegroen pastel, lichtgroen pastel etc. kunnen, wegens het ontbreken van voldoende kleurcontrast NIET voor een hoge puntenwaardering in aanmerking komen. Beter gezegd: Als u dan graag

bonte agaporniden kweekt, streef dan naar gelijke tekening en kweek alleen maar bonte vogels in de wildvorm. Bonte zeegroenen of bonte zeegroen pastellen etc., dus bonte mutanten, dienen vermeden te worden.

Grasparkieten

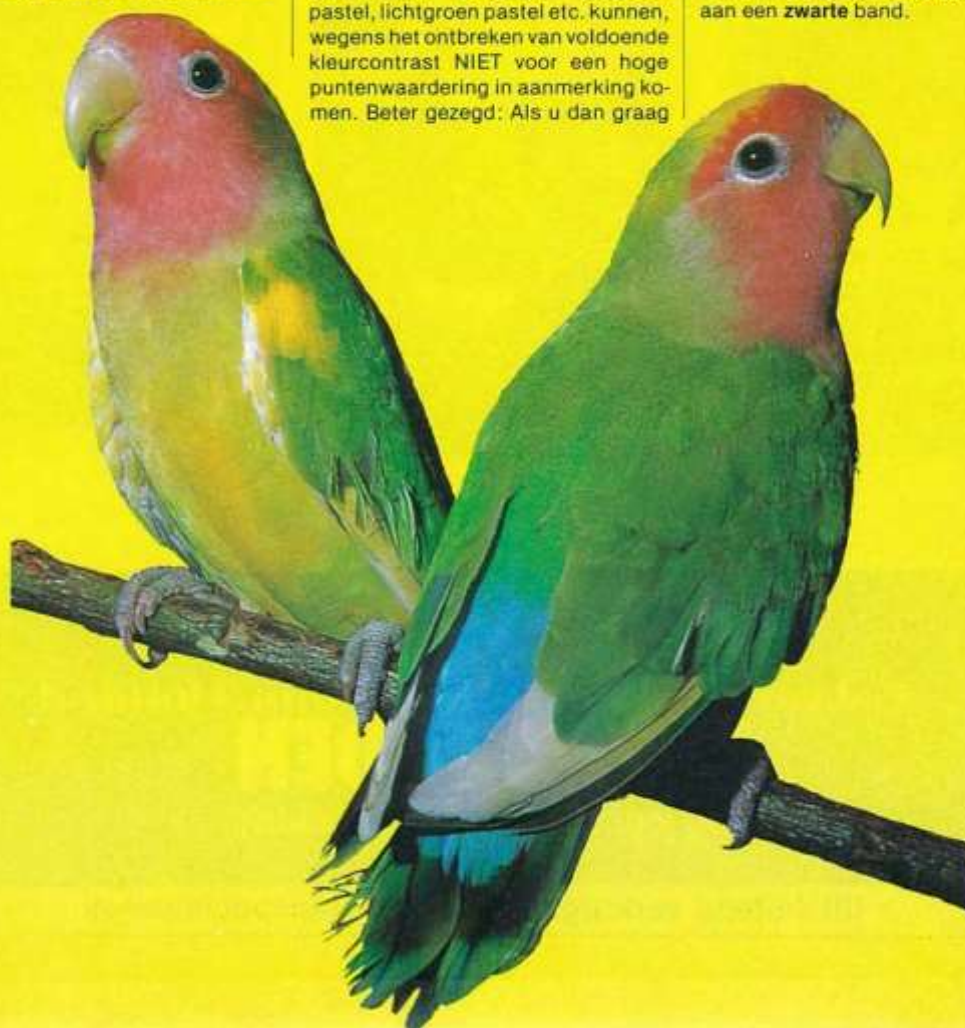
In de standaard grasparkieten moet onder lutino de volgende wijziging worden aangebracht: Neusdop man rose met blauwe waas, Neusdop pop hoornkleurig tot bruin, de nekkleur van opaline grasparkieten mag de kleur van de lichaamsbevedering hebben mits die nekkleur egaal is.

Japanse meeuwen

De benaming lichtbruin creme wordt creme.

Chinees dwergkwartel

De kleuromschrijving 'grijsblauwe borst grenst aan witte band' moet worden: De grijsblauwe borst grenst aan een **zwarte** band.

de volière van de maand

In de nieuwbouwwijk Poelwijk in Monnickendam, woont op Karn 8 ons lid de heer J. Vestering. De heer Vestering houdt zijn vogels binnenshuis, niet in broed- of kweekkooien maar in een fraaie kamervolière van 1.80 lang, 0.80 m diep en 2.00 m hoog. Foto 1.

Hij is al sedert verschillende jaren lid van onze afdeling De Rietvink in zijn woonplaats. Zijn voorliefde gaat uit naar de Australische prachtvinken. Het zijn vogels die zich best in zo'n kamervolière thuis voelen en dat laten ze dan ook duidelijk merken. De collectie bestaat uit diamantvinken, binsenastrilden, bruinborstrietvinken, zebra vinken, bichenowastrilden, ceresamadines, rood-geel- en

zwartkop gouldamadines gordelgrasvinken, spitsstaartamadines en als bodemvogel nog een spannetje Chinese dwergkwartels.

De achterwand van de volière bestaat uit schrootjes en langs de zijwanden is een strook boomschors bevestigd hetgeen een wat natuurlijke aanblik geeft. De verlichting bestaat uit True Litelampen welke voor het grootste gedeelte van de dag branden.

Als bodembedekking is er gewoon tuinaarde met een klein hoekje dat speciaal is ingeruimd voor schelpenzand. In de aarde is een gele liguster geplant die het uitstekend doet. Er is zelfs een vijvertje in de kamervolière aangelegd en het water wordt door

een leiding vanuit de keuken aangevoerd. Zie foto 2.

Voor ieder koppel vogels is er een nestkastje aanwezig waarin druk gevestigd wordt.

De temperatuur is vanzelfsprekend gelijk aan die in de huiskamer, zo gemiddeld 20 graden Celcius.

De vogels kunnen goed met elkaar overweg, alleen de diamantvinker hebben of liever gezegd nemem meer ruimte dan de andere vogels en daar door ontstaat er wel eens wat ru moer. Gaan de vogels wat al te erg te keer, dan reageert de hond van Vestering en met zijn blaffen schijnt hij te zeggen 'rustig aan jullie'. (Zie foto 3)

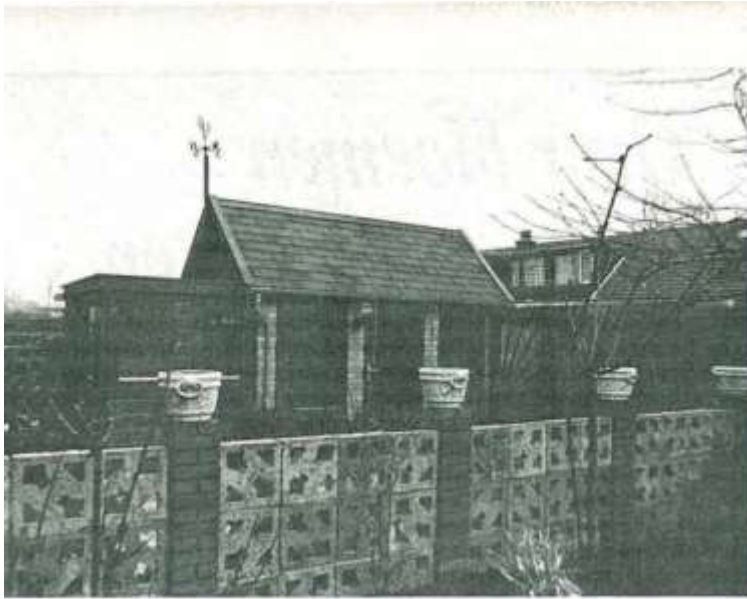
G.J. van Gelder b.v. Zaandam Holland

VOGELZADEN

130 jaar ervaring in vogelzaden

tel.: 075 - 166951

Uitsluitend verkrijgbaar in de dierenspecialzaak

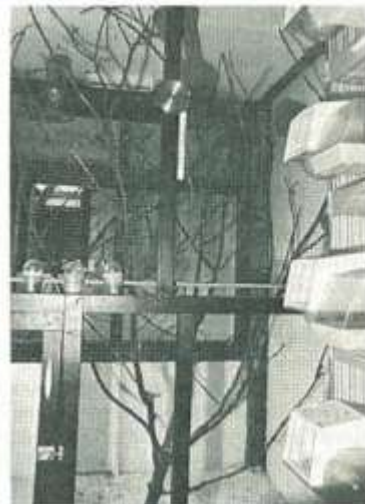
John Versluis, Kleikade 57 in Waddinxveen, is zo'n zes jaar geleden met het houden en kweken van kleurkanaries begonnen. Hij was toen nog bij zijn ouders thuis. Drie jaar geleden is hij gehuwd en moest hij opnieuw aan de slag om, naast een goede huisvesting voor zijn vrouw en hem zelf, ook zijn vogels een goed onderkomen te verschaffen. Hij begon met het bouwen van een stenen schuur van 3.50 x 2.20 meter. Hierin werd een vlucht van 1.00 x 2.20 m geprojecteerd en werden er een 16-tal kunststof broedkooien geplaatst. Al heel gauw bleek de vlucht te klein te zijn en werd er tegen de schuur aan een open volière gebouwd. (zie foto 4 t/m 5).

In de schuur, nou ja schuur, het behoort eigenlijk kweekruimte te worden genoemd, is verlichting en gasverwarming aangelegd zodat hij zich bij de vroege 'warmkwekers' kon voegen. Door middel van een schakel-

klok wordt de verlichting in- en uitgeschakeld. De kweekruimte werd voorzien van een puntdak. Op de eerste

plaats vormde dat dak een goede isolatie en werd er tevens wat extra bergruimte geschapen. Het kweken met de kleurkanaries verging hem uitstekend en al spoedig behaalde hij in zijn afdeling het kampioenschap in de groenserie. Later wilde hij ook andere kleurslagen, zoals wit en geel gaan houden. Hij kocht er toen een aantal in de dierenwinkel maar dat leverde hem wel een teleurstelling op. Hierdoor haalde hij namelijk ook de zo gevreesde hapziekte in zijn kool en uiteindelijk hield hij in totaal nog slechts een achttal kleurkanaries over. Door vele verenigingsvrienden is hij echter weer op gang geholpen en volgt hij inmiddels ook de vele en goede raadgevingen van zijn clubvrienden op. Het gaat allemaal erg fijn en ondanks de tegenslag heeft hij bijzonder veel plezier van zijn hobby. Wij zeggen gaarne 'Houden zo!'

CéDé

eivoeders

Over bloemen en planten

Bloemenbureau Holland

Tekst: Julia Voskuil

Bollen bestellen vanuit de luie stoel

Ons land mag dan een 'bollenland' worden genoemd, dat geldt hooguit voor de bollenstreek waar ze worden geteeld (ook wel in West-Friesland trouwens) en waar de tuinen meer dan elders worden beplant met die vrolijke bloeiers.

Elders in den lande staan de tuinen niet bepaald vol met die fleurige lentebodem. Waarom niet eens een paar honderd gemengde tulpen – ter verwildering – geplant? Geeft wekenlang plezier. Duur zijn ze niet en ze bloeien vele jaren zonder bijzondere verzorging. Is het een probleem om zover vooruit te denken? Of vindt men (u ook?) dat geel-wordende, afstervende blad uitzonderlijk lelijk?

Een feit is, dat we veel te weinig bollen planten. Daarin kan verandering komen, zelfs vanuit uw gemakkelijke stoel kunt u ze bestellen. U vraagt zo'n kleurige catalogus aan bij Wil-

2. 'Princesse Charmante' is een grootbloemige greigii-tulp die bloeit in de tijd dat de dotters kleuren; een hagelbui doorstaan ze wonderwel

lemse of Bakker (Hillegom) of Van Tubergen (Lisse). En daarmee begint uw lente-plezier.

1. Miniatuurnarcis 'Peeping Tom' bloeit gelijk met grootbloemige krokussen, weinig windgevoelig en landurige bloei

Wikken en wegen

De keus zal moeilijk blijken, want het aanbod is groot. Een paar overwegingen kunnen misschien helpen.

Vroegbloeiende bollen (februari maart) zijn heerlijk, maar kies ze vooral laag-bij-de-grond want niet zelden rukt een herfststorm (jawel, in het voorjaar!) de stelen tot bij de grond af. Een lage narcis zoals 'Peeping Tom' geeft dan minder teleurstelling. Ook 'February Gold' is fraai maar moet vanwege de langere stengels liever wat beschermt worden geplant. Vooral bij narcissen worden zgn. *verwilderingspakketten* aangeboden, extra voordelig. Koop er lekker veel, de grootste maat die goed bloeit. En omdat het allerlei verschillende (cultuur) variëteiten zijn geeft de groep wel 6 à 8 weken kleur ergeur. Onder wat heesters valt het afsterven nauwelijks op.

3. 'Wilde hyacinten' bloeien vrij laat in mei. Goed te combineren met meerbloemige tulp 'Georgette'

Maak een schetsje van de tuin en noteer de bloeitijd

Ook al kiest u lekker op uw gemak uit wat u wilt planten, het is zaak een beetje geordend te werk te gaan. De plaatsen in de tuin waar bollen kunnen worden geplant – bijvoorbeeld waar eenjarige zomerbloemen stonden of een vastplant is dood gegaan – noteert u of in schetsvorm of met een plaatsaanduiding. Vervolgens maakt u een lijstje van bolbloemen die u aantrekkelijk vindt – laat de bloeitijden elkaar zoveel mogelijk opvolgen, dat staat er bij vermeld – en die past u naderhand in. Ook de steeketiketten schrijft u vooraf (na ontvangst van de zending), bij het planten komen die erbij (naam, bloeitijd).

De vroegste bloeiers plant u zicht-

baar vanuit het huis, als het akelig weer is hebt u dan toch een vleugje lente achter glas.

In de loop van april kunt u wellicht al buiten genieten, bijvoorbeeld van de levendigrode, grote bloemen van de geurende tulp 'Princesse Charmante', die Bakker in z'n collectie heeft. Samen met narcissen en bijvoorbeeld *keizerskronen* (bollen stinken, geschikt om mollen te verdrijven) zetten ze de tuin in vuur en vlam. Pluk de keizerskronen maar niet, want de geur is tegenovergesteld aan hun charmante uiterlijk!

Ook in de loop van mei bloeien er nog heel wat bollen. Als u hyacinten wat stijf vindt kunt u zgn. wilde hyacinten nemen, die te vinden zijn als *Scilla campanulata*. Ze verwilderen prima, elk jaar is de pol groter. Ze bloeien ge-

lijktijdig met 'Georgette', een zgn. meerbloemige tulp op sierlijke stelen, geel met een rode toets, die meer kleur krijgt naarmate ze verbloeien. Als het weer mee zit kunt u al zonnebaden naast deze fleurige voorjaarsboden!

Tip

Alle bollen die in de grond blijven zullen beter bloeien als u de uitgebloeide bloem 'kopt' (stengel en bladeren blijven zitten). De echte onveredelde gewassen (winterakoniet, sneeuw-klokje, *Scilla sibirica* e.d.) zaaien zich uit, wat alleen mogelijk is als ze helemaal ongemoeid blijven.

Julia Voskuil

Onkruiden

P.J. de Penning.

Echte kamille

(*Matricaria chamomilla*)

Vandeze plant willen we allereerst de wonderlijke naam in goed verstaanbaar Nederlands vertalen.

Wie een klein beetje met het Latijns op de hoogte is, zal uit de naam *Matricaria*, het woord *mater* herkennen, waar de naam dan ook van afgeleid is. *Mater* betekent moeder of kraamvrou. Hierin vinden we dan weer een aanwijzing, dat de heilzame werking van deze planten ook tijdens de bevalling toegepast werd.

Van Griekse afkomst is de soortnaam *Chamomilla* en wel van *Chamaimelon*. Dit laatste woord dienen we verder te ontleden om 'achter de waarheid' te kunnen komen. 'Chamai' betekent: klein en 'melon' is niet anders dan: appel.

De bloemen bloeien van mei tot in het najaar en kunnen voor het volgende gebruikt worden:

We hebben allemaal wel eens van kamille-thee gehoord. Dat schijnt een

goed middel te zijn bij klachten over de spijsvertering. Ook zou de kamille toegepast worden bij de bereiding van zalven, die littekens trachten te voorkomen in het herstel van door radio-actieve bestraling veroorzaakte huidbeschadigingen. Ook bevordert deze plant de haargroei. Of ze tevens dienstbaar zijn voor de bevoeding van vogels is mij niet bekend.

Waar een bloem al niet goed voor kan zijn!

Heeft u inmiddels deze prachtige NBvV-kalender 1981 al besteld?

Laat er geen gras over groeien en doet het nu. Iedere dag van het nieuwe jaar heeft u er plezier van.

Vastgestelde verkoopprijs slechts f 5,50.

Verkrijgbaar bij uw afdeling of rechtstreeks van het bondsbureau. Voor afdelingen is de verkoopprijs bij 10 of meer exemplaren slechts f 3,75 per stuk.

Bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324 t.n.v. NBvV te Bergen op Zoom. Per omgaand ontvangt u het bestelde franco huis.

